

ମୋ ଫଟୋ

ଗଣିତ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତକ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ମୋ ନାମ

ମୋ ମା'ଙ୍କ ନାମ

ମୋ ବାପାଙ୍କ ନାମ

ମୋ ବିଦ୍ୟାଳୟ ନାମ

ମୋ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷକ/ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ

ମୋ ରୋଲ୍ ନମ୍ବର

ମୋ ଗାଁ / ସାହିର ନାମ :

ମୋ ଜିଲ୍ଲାର ନାମ :

ଗଣିତ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକା

ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ
ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧୀକରଣ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କୃତଜ୍ଞତା

ସମୀକ୍ଷକ

ଡ. ତାପସ କୁମାର ନାୟକ

ଡ. ବାମଦେବ ତ୍ରିପାଠୀ

ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ

ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ଦାସ

ନିହାରିକା ଦେବୀ

ଡ. ନମିତା ମହାପାତ୍ର

ନୟନ କୁମାର ପୂଜାରୀ

ରବିନ୍ କୁମାର ଶତପଥୀ

ଚତୁର୍ଭୁଜ ପ୍ରଧାନ

ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାସ

ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ଦାଶ

ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭୂପେନ୍ଦ୍ର ସିଂ ପୁନିଆ (ଭା.ପ୍ର.ସେ)

ପ୍ରକଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓସେପା

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଙ୍ଗାଧର ସାହୁ (ଓ.ପ୍ର.ସେ)

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ

ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ

ଶୈକ୍ଷିକ ପରାମର୍ଶଦାତା

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର, ଓ.ଶି.ସେ

ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓସେପା

ଶ୍ରୀମତୀ ଅମିତା ପଟ୍ଟନାୟକ, ଓ.ଶି.ସେ

ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶିକ୍ଷାତତ୍ତ୍ୱ, ଓସେପା

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ କୁମାର ସାହୁ

ଅକ୍ଷରା ପାଠଶ୍ରେୟନ୍

ଶିକ୍ଷକ ପାଇଁ ସୂଚନା

ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାନୀତି - ୨୦୨୦ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୌଳିକ ସାକ୍ଷରତା (Literary) ଓ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନ (Numeracy) ହାସଲ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଏଥିରେ ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ସମସ୍ତ ଶିଶୁଙ୍କ ପାଇଁ ମୌଳିକ ସାକ୍ଷରତା ଓ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନ ହାସଲ କରିବା ଏକ ଜରୁରୀ ଜାତୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ । ୨୦୨୪ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସାର୍ବଜନୀନ ମୌଳିକ ସାକ୍ଷରତା ଓ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନ ହାସଲ କରିବା ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା ହେବ ।

ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀ ଭିତ୍ତିକ ଗାଣିତିକ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଗାଣିତିକ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଚିନ୍ତନ, ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ଚିନ୍ତନ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧିରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଗାଣିତିକ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷକ ଉପଯୁକ୍ତ ଶୈକ୍ଷିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ସହିତ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମଗ୍ର ଶ୍ରେଣୀ, ଛୋଟଦଳ, ଯୋଡ଼ି ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂପାଦନ କରିବାର ଜରୁରୀ ଏଡ଼ ବ୍ୟତୀତ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ବାହାରକୁ ଯାଇ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ପାଠ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ / ଗାଣିତିକ ଧାରଣା ସହ ସଂପର୍କିତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାରେ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶିକ୍ଷଣକାର୍ଯ୍ୟ ଭିତ୍ତିକ ଶ୍ରେଣୀ ପରିଚାଳନା ସହିତ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅଭ୍ୟାସର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ଅଧିକ ଅଭ୍ୟାସର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବାପାଇଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପୁସ୍ତିକାରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପାଦନ କରିବା ବେଳେ ନିମ୍ନ ଦିଗଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ।

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକା ଉପଲବ୍ଧ କରାହେବ ଯାହା ଯଥା ସମ୍ଭବ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରହିବ ।
- ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଠ / ଅଧ୍ୟାୟର ପଢ଼ା ଚାଲିଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବା ସେହି ପାଠର ସମାପ୍ତି ପରେ ତତ୍ ସଂପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକାରେ ଥିବା ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପାଦନ କରିବେ ।
- ପିଲାଟି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିବା ପରେ ଶିକ୍ଷକ/ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ତାହାକୁ ଦେଖିବେ ଓ ସେଥିରେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ କରିବେ । ଅଧିକ ଭୁଲଥିଲେ ପିଲାକୁ ନିଜ ଖାତାରେ ଉତ୍ତରକୁ ଲେଖିବାକୁ କୁହାଯିବ ।
- ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଫର୍ମକୁ ଦେଖିସାରିବାପରେ ତଳେ ଦସ୍ତଖତ କରିବେ ଓ ତାରିଖ ସୂଚିତ କରିବେ ।
- ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରେ । ଜଣେ / ଦୁଇ ଜଣ ପିଲାଙ୍କୁ କଳାପଟାରେ ଉତ୍ତରକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯିବ ।
- କେତୋଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଠର ଅଭ୍ୟାସ ପରେ ଗୋଟିଏ ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଫର୍ମ ଦିଆଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରୁ ଏକ ସାମଗ୍ରୀକ ଭାବେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ଉପଲବ୍ଧି ଜାଣିହେବ ଓ ତଦନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିହେବ ।
- ପିଲା ଦ୍ୱାରା ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ପିତାମାତା / ଅଭିଭାବକ ମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ଦିଆଯିବ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ଶୈକ୍ଷିକ ଅଗ୍ରଗତି ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବ ।

ଆଶାକରାଯାଏ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟପୁସ୍ତିକାର ସଫଳ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଶ୍ରେଣୀ ଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ହାସଲ କରିପାରିବେ ।

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ରମିକ ନମ୍ବର	“ଗଣିତ ମଜା” ବହିରେଥିବା ପାଠର ନାମ	ପୃଷ୍ଠା
୧.	କାଗଜ ଖେଳ	୧ - ୫
୨.	ବସ୍ତୁରୁ ଆକୃତି ଜାଣିବା	୬ - ୯
୩.	ମାନନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପର୍ବ-୧	୧୦
୨.	ଚାଲ ଆମେ ଗଣିବା	୧୧ - ୧୫
୫.	ଆସ ଆମେ ଖେଳିବା	୧୬ - ୧୯
୬.	ଆଗ ପଛ ଜାଣିବା	୨୦ - ୨୬
୭.	ଯୋଡ଼ ଓ ବେଯୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନିବା	୨୭ - ୩୨
୮.	ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପର୍ବ-୨	୩୩ - ୩୪
୯.	ସ୍ଥାନ ଜାଣିବା	୩୫ - ୩୭
୧୦.	କିଏ ବେଶୀ କିଏ କମ୍	୩୮ - ୪୩
୧୨.	ଆସ ମିଶାଣ ଶିଖିବା	୪୪ - ୫୩
୧୩.	ଫେଡ଼ାଣ ଜାଣିବା ।	୫୪ - ୬୦
	ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପର୍ବ-୩	୬୧ - ୬୪
୧୪.	ଆସ ହିସାବ କରିବା	୬୫ - ୭୧
୧୫.	ଆସ ବାଣ୍ଟିବା	୭୨ - ୮୦
୧୬.	ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପର୍ବ-୪	୮୧ - ୮୨
୧୭.	ମାପ କରିବା	୮୩ - ୮୫
୧୮.	ଓଜନ ଓ ପରିମାଣ ଜାଣିବା	୮୬ - ୯୦
୧୯.	କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରୁ ଶିଖିବା	୯୧ - ୯୪
୨୦.	ଟଙ୍କା ପଇସା ହିସାବ	୯୫ - ୯୬
୨୧.	ସମୟ କହେ ମୁଁ ଠିକ୍ ଠିକ୍	୯୭ - ୧୦୦
୨୨.	ତଥ୍ୟ ଜାଣିବା	୧୦୧ - ୧୦୨
୨୩.	ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପର୍ବ-୫	୧୦୩ - ୧୦୪

ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ (ଗଣିତ)

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ

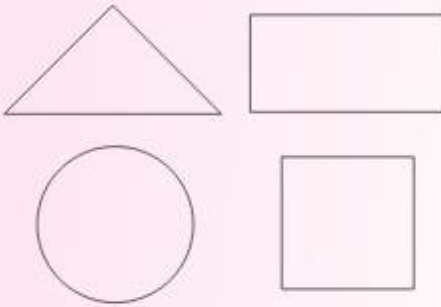
LO Code Learning Outcome Description

- M. 301** ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ, ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବେ ଓ ଲେଖିବେ ।
- M. 302** ସ୍ଥାନୀୟମାନର ଧାରଣା ବ୍ୟବହାର କରି ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବେ ।
- M. 303** ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାର କରି ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବେ (ଗୋଟିଏ ଘରୁ ଅନ୍ୟ ଘରକୁ ସଂଖ୍ୟା ନ ନେଇ ଓ ନେଇ ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ, ଯୋଗଫଳ ୯୯୯ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବ)
- M. 304** ୨, ୩, ୪, ୫ ଓ ୧୦ ର ଗୁଣନଖଣ୍ଡା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତହିଁର ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
- M. 305** ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗ/ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବେ ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବେ ।
- M. 306** ସମାନ ଦଳରେ ଭାଗକରି / ସମୂହ ସୃଷ୍ଟି କରି ହରଣର ଅର୍ଥ ବୁଝିବେ ଓ ବୁଝାଇବେ, ବାରମ୍ବାର ବିୟୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟା ରେ ଭାଗଫଳ ସ୍ଥିର କରିବେ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ : ୧୨୩ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ୩ଟି ଲେଖାଏଁ ଜିନିଷ ନେଇ ୪ ଟି ଦଳ କରି ୧୨ ପାଇବେ । ୧୨ ରୁ ୩ କୁ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ବିୟୋଗ କରି ୪ ପାଇବେ ।
- M. 307** ଅଳ୍ପ ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ପଇସାର ଯୋଗ ଓ ଫେଡ଼ାଣ କରିବେ (ଟଙ୍କାକୁ ପଇସାରେ ପରିଣତ କରି ଓ ନ କରି) ।
- M. 308** ଦର ତାଲିକା ଓ ସରଳ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।
- M. 309** କାଗଜ ଭାଙ୍ଗି, ବିନ୍ଦୁଗ୍ରାହରେ କାଗଜ କାଟି ସରଳରେଖା ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବହାର କରି ଦ୍ୱିମାତ୍ରିକ ଆକୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନିବେ ।
- M. 3010** ଦ୍ୱି-ମାତ୍ରିକ ଆକୃତିର ଧାର, ଶୀର୍ଷ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବୁଝାଇବେ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଗୋଟିଏ ବହିର ଉପର ପାଖ (ମଲାଟ) ର ୪ ଟି ଧାର, ୪ଟି ଶୀର୍ଷ ଓ ୨ଟି କର୍ଣ୍ଣ ଅଛି ।
- M. 3011** କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟାଇଲ ଆକୃତିରେ ସଜାଇବେ ଯେପରି କୌଣସି ସ୍ଥାନ ବଳିନ ପଡ଼େ ।
- M. 3012** ଲମ୍ବ ଦୂରତାକୁ ମାନକ ଏକକ (ଯଥା-ସେଣ୍ଟି ମିଟର ବା ମିଟର)ରେ ଅନୁମାନ କରିବେ କିମ୍ବା ମାପିବେ ଓ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପ ଏକକ ମାନକ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ବୁଝିବେ ।
- M. 3013** ମାନକ ଏକକ ଗ୍ରାମ ଓ କିଲୋଗ୍ରାମ ବ୍ୟବହାର କରି ବସ୍ତୁର ଓଜନ ସ୍ଥିର କରିବେ ।
- M. 3014** ବିଭିନ୍ନ ପାତ୍ରର ଧାରକତ୍ୱକୁ ଅଣମାନକ ଏକକରେ ତୁଳନା କରିବେ ।
- M. 3015** ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ସମ୍ପର୍କ ଘଟଣାବଳିରେ ଗ୍ରାମ ଓ କିଲୋଗ୍ରାମ ଏକକରେ ପ୍ରକାଶିତ ମାପ ମାନଙ୍କର ଯୋଗ ଓ ବିୟୋଗ କରିବେ ।
- M. 3016** ଏକ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିବସ ଓ ତାରିଖ ଚିହ୍ନାଇବେ ।
- M. 3017** ଘଣ୍ଟାକୁ ଦେଖି ଠିକ୍ ଭାବରେ ସମୟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ ।
- M. 3018** ସଂଖ୍ୟା ଓ ସରଳ ଆକୃତିରେ ଥିବା ସଂରଚନାକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବେ ।
- M. 3019** ଟାଲି ଚିହ୍ନ ବ୍ୟବହାର କରି ତଥ୍ୟକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ, ଚିତ୍ର ଲେଖରେ ଦର୍ଶାଇବେ ଓ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ।

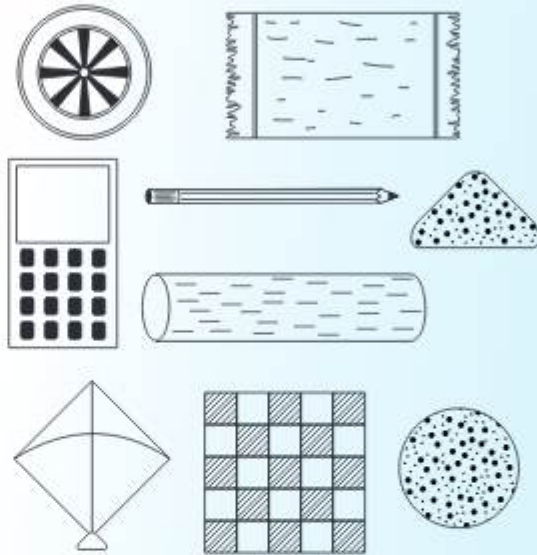
କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧

(୧) ବାମ ପାଖ ଚିତ୍ରର ଆକୃତି ସହ ଡାହାଣ ପାଖରେ ଥିବା ସମାନ ଆକୃତିର ବସ୍ତୁକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

(ବାମ ପାଖ)

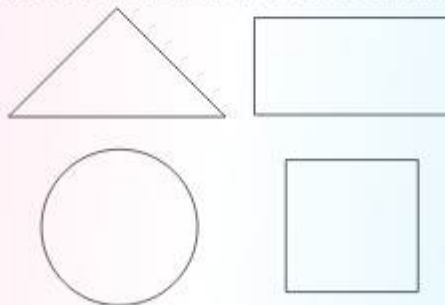

(ଡାହାଣ ପାଖ)

(୨) ମଝି ଘରେ ଥିବା ଆକୃତି ସହିତ ବାମ ପାଖ ଘରେ ଥିବା ଆକୃତିର ନାମ ଓ ଡାହାଣ ପାଖ ଘରେ ଖାପ ଖାଉଥିବା ବସ୍ତୁର ନାମକୁ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

ବୃତ୍ତ
ତ୍ରିଭୁଜ
ଆୟତ ଚିତ୍ର
ବର୍ଗଚିତ୍ର

- କାଗଜ ପଦ୍ମ
- ଟେବୁଲ ପୃଷ୍ଠ
- ଶ୍ରେଣୀ ରୂହ ଚଟାଣ
- ଲୁହୁ ଗୋଟିର ଉପର ପାଖ
- ଚକ୍କଳି ପିଠା

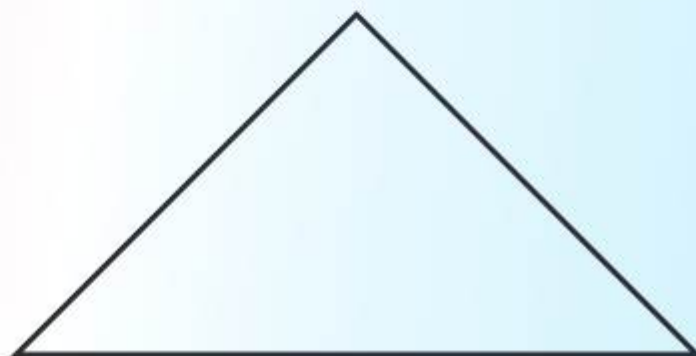
- (୩) ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରରେ ଦୁଇଟି ଗାରଟାଣି ଏହାକୁ ଋଷୋଟି ବର୍ଗଚିତ୍ରରେ ପରିଣତକର ଓ ୪ ଟିରେ ଅଲଗା ଅଲଗା ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

- (୪) ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରରେ ଅତିକମ୍ରେ ଦୁଇଟି ଗାରଟାଣି ଏହାକୁ ଗୋଟିଏ ବର୍ଗଚିତ୍ର ଓ ଦୁଇଟି ତ୍ରିଭୁଜରେ ପରିଣତ କର ଏବଂ ବର୍ଗଚିତ୍ର ଓ ତ୍ରିଭୁଜ ମାନଙ୍କର ନାମକରଣ କରି ଲେଖ ।

- (୫) ପାଖଚିତ୍ରରେ ଗାରଟାଣି ଏହାକୁ ଗୋଟିଏ ଆୟତଚିତ୍ର ଓ କେତେକ ତ୍ରିଭୁଜରେ ପରିଣତ କର କେତୋଟି ତ୍ରିଭୁଜ ଚିଆରି କରିପାରିଲ ।

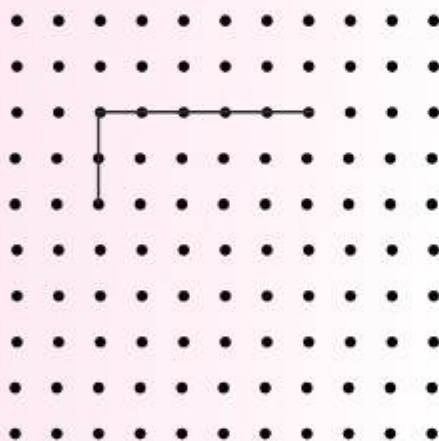

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

(୧)

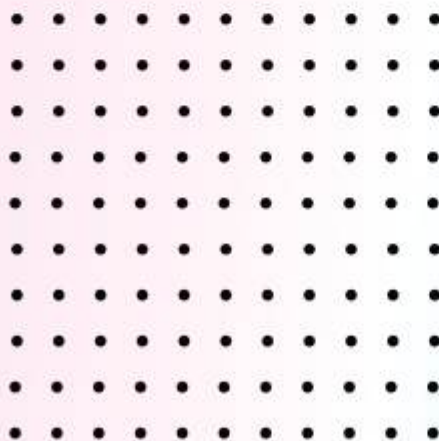
ଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ସମାନ ଦୈର୍ଘ୍ୟର ବଡ଼ଗାର ଓ ଦୁଇଟି ସମାନ ଦୈର୍ଘ୍ୟର ଛୋଟଗାର ମଧ୍ୟରୁ ଅତି କମ୍ରେ ୩ଟି ଗାରକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କେଉଁ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ ହୋଇ ପାରିବ ନିଜେ ଚିତ୍ର କରି ଦେଖାଅ ।

(୨)

ପାଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିନ୍ଦୁଗ୍ରୀଢ଼ରେ ବର୍ଗଚିତ୍ରର ଏକ ଅଂଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଚିତ୍ରଟିକୁ ପୂରା କର ।

(୩)

ପାଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିନ୍ଦୁଗ୍ରୀଢ଼ରେ ଏକ ଝୋଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଯେପରି ସେଥିରେ ତ୍ରିଭୁଜ, ବର୍ଗଚିତ୍ର, ଆୟତଚିତ୍ର ଓ ବୃତ୍ତ ଥିବ ।

- (୪) ତ୍ରିଭୁଜକାର, ଆୟତାକାର, ବର୍ଗାକାର ଓ ବୃତ୍ତାକାର ବସ୍ତୁର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଉଦାହରଣ ଦିଅ, ଯାହା ତୁମ ଘରେ କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଦେଖିଛ ।

ତ୍ରିଭୁଜକାର	ଆୟତାକାର	ବର୍ଗାକାର	ବୃତ୍ତାକାର

- (୫) ଏକ ଆୟତାକାର କାଗଜପତ୍ରକୁ କିପରି ଭାଙ୍ଗି ଏକ ବର୍ଗାକାର କାଗଜରେ ପରିଣତ କରିବ ଲେଖ ।

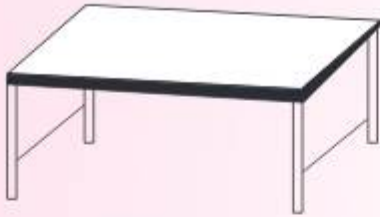
ଉତ୍ତର :-

ଆମେ ଶିଖିଲେ ...

- ଆୟତ ଚିତ୍ରର ବିପରୀତ ବାହୁ / ଧାର ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ସମାନ ।
- ବର୍ଗଚିତ୍ରର ସମସ୍ତ ବାହୁ/ଧାର ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ସମାନ ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩

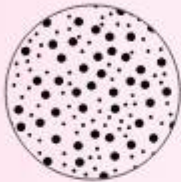
(୧)

ପାଖରେ ଥିବା ଟେବୁଲ ପୃଷ୍ଠର କେତୋଟି ଧାର, ଶୀର୍ଷ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ଅଛି ଦେଖି ଲେଖ ।

ଧାର ସଂଖ୍ୟା	ଶୀର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା	କର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା

(୨)

← ଚକୁଳି ପିଠା

ପାଖରେ ଏକ ଚକୁଳି ପିଠା ଓ ଏକ ସେଟସ୍କୋୟାର ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକର ଧାର ଓ ଶୀର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

← ସେଟସ୍କୋୟାର

ବସ୍ତୁର ନାମ	ଶୀର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା	ଧାର ସଂଖ୍ୟା
ଚକୁଳି ପିଠା		
ସେଟସ୍କୋୟାର		

(୩)

ପାଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆୟତଚିତ୍ରର କର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍କନ କର । ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀକୁ ପୂରଣ କର ।

ଉପର ଧାରର ନାମ	ବାମ ଧାରର ନାମ	କର୍ଣ୍ଣର ନାମ	କର୍ଣ୍ଣର ସଂଖ୍ୟା	ଶୀର୍ଷର ନାମ

(୪) ତୁମ ଘରେ / ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଦେଖୁଥିବା ୪ ଧାରବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ଜିନିଷର ନାମ ଲେଖ ।

(୫) ତୁମ ଘରେ / ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଦେଖୁଥିବା ଏକ ବସ୍ତୁର ନାମ ଲେଖ, ଯାହାର ସିଧା ଧାର, ଶୀର୍ଷ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ ।

ଆମେ ଶିଖିଲେ ...

- ଆୟତଚିତ୍ର ଓ ବର୍ଗଚିତ୍ରର ଧାର ସଂଖ୍ୟା-୪, ଶୀର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା-୪, କର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା-୨
- ବୃତ୍ତର ଧାର ବକ୍ର ଓ ଏହାର ଶୀର୍ଷ କିମ୍ବା କର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ ।
- ତ୍ରିଭୁଜର ଧାର ସଂଖ୍ୟା - ୩

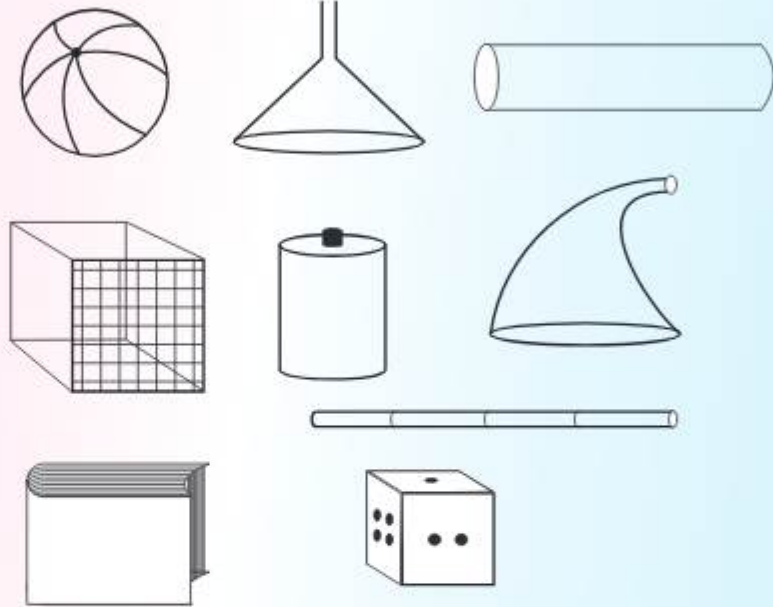
ପାଠ-୨ : ବସ୍ତୁର ଆକୃତି ଜାଣିବା

M-310,
M-311

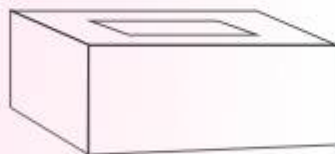
କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

(୧) କାମ ପାଖ ଆକୃତିର ନାମ ସହ ସାମାଜିକ ଥିବା ଡାହାଣ ପାଖ ବସ୍ତୁକୁ ଗାରଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

ଗୋଲକ
କୋନ୍
ସିଲିଣ୍ଡର
ଆୟତଘନ
ସମଘନ

(୨)

ଜଟା

ଲୁହଗୋଟି

ଲୁହଗୋଟି ଓ ଜଟାଖଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ କ'ଣ ସମାନ ଓ କ'ଣ ଅସମାନ ଅଛି ଲେଖ ।

(୩) ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ଘରେ ଦେଖୁଥିବା ସିଲିଣ୍ଡର ଓ କୋନ୍ ଆକୃତିର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବସ୍ତୁର ନାମ ସାରଣୀରେ ଲେଖ ।

ସିଲିଣ୍ଡର		କୋନ୍	
----------	--	------	--

(୪) ଆୟତ ଘନକୁ କିପରି ସମ ଘନରେ ପରିଣତ କରିବା ଲେଖ ।

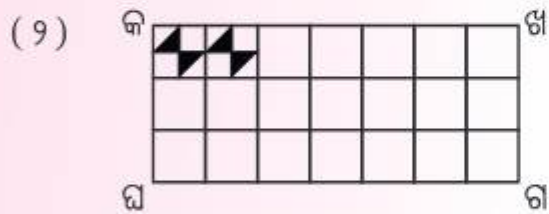
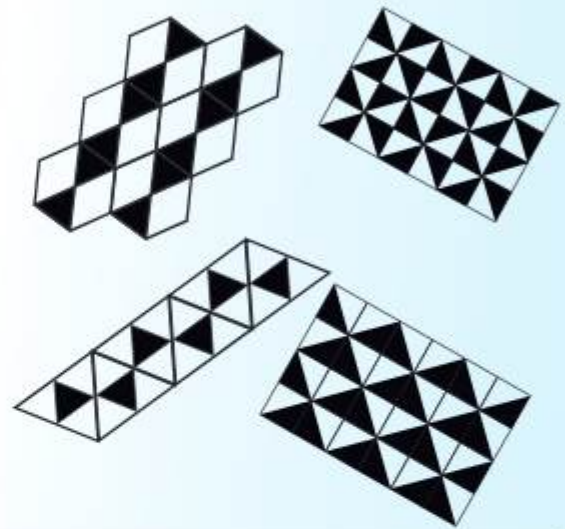
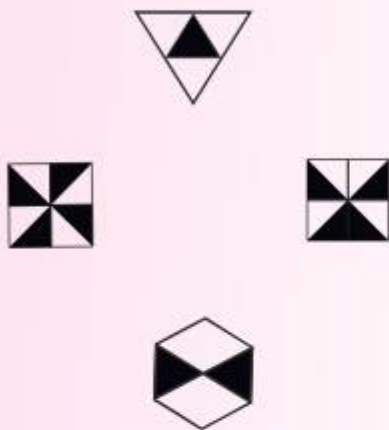
ଉତ୍ତର :-

ଆମେ ଶିଖିଲେ :-

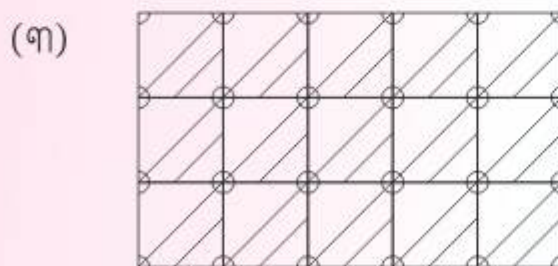
- ଆୟତଘନ ଓ ସମଘନର ପାଖସଂଖ୍ୟା-୬
- ଆୟତଘନର ଧାରର ଲମ୍ବ ଅସମାନ ମାତ୍ର ସମଘନର ସମାନ
- ଆୟତଘନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଖ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଆୟତ ଚିତ୍ର ।
- ସମଘନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଖର ଆକୃତି ବର୍ଗଚିତ୍ର ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

(୧) ବାମ ପାଖରେ ଥିବା ଟାଇଲ୍ ଦ୍ଵାରା କେଉଁ ଡିଜାଇନ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି ଗାରଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

‘କଖଗଘ’ ଚିତ୍ରରେ କିଛି ଅଂଶରେ ଟାଇଲ୍ ସଜାଯାଇଛି ଏହାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କର ।

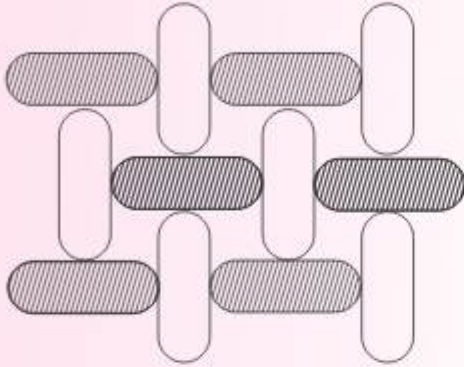

ପାଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଡିଜାଇନ୍ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଟାଇଲ୍ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ତାହାର ଚିତ୍ର ଖାଲି ଘରେ କର ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩

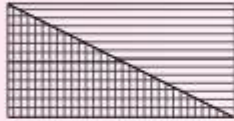
(୧)

ଏଠାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଡିଜାଇନ୍‌ରେ ଯେତେ ପ୍ରକାରର ଟାଇଲ୍ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି, ଏହାର ଚିତ୍ର ଖାଲି ଘରେ ଡିଆରି କର ।

(୨)

ଆକୃତିର ଟାଇଲ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଡିଜାଇନ୍ ନିମ୍ନ ଘରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

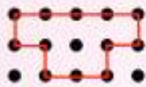

(୩)

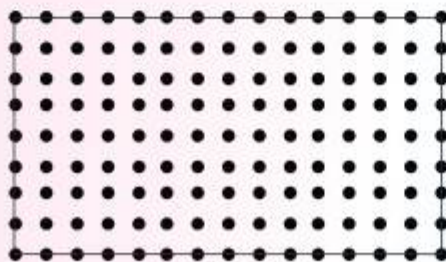
ଆୟତଚିତ୍ର ଓ ବର୍ଗଚିତ୍ରକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ପାଖ ଘରେ ଏକ ଡିଜାଇନ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

(୪)

ଏହି ଟାଇଲ୍‌କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ନିମ୍ନ ଘରକୁ ସଜାଅ ।

ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପର୍ବ-୧

ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ତଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(୧)

ପାଖରେ ଥିବା ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିରେ ବର୍ଗଚିତ୍ରର କର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍କନ ହୋଇଛି । ବର୍ଗଚିତ୍ରକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କର । ତାହାର ନାମକରଣ କର । କର୍ଣ୍ଣର ନାମ ଲେଖ ।

(୨)

ଏହି ଆୟତଚିତ୍ରରେ ଗାରଟାଣି ଏହାକୁ ଗୋଟିଏ ବର୍ଗଚିତ୍ର ଓ କେତେକ ତ୍ରିଭୁଜରେ ପରିଣତ କର ।

(୩) ତୁମଘରେ ବୃତ୍ତ ଆକୃତିର ଦୁଇଟି ବସ୍ତୁର ନାମ ତଳେ ଲେଖ ।

ଉତ୍ତର :- ୧. ୨.

(୪) ତୁମେ ଖେଳୁଥିବା ବଲ୍ ଓ ବର୍ଗଚିତ୍ରର ଧାର, କର୍ଣ୍ଣ ଓ ଶୀର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

	ଧାର ସଂଖ୍ୟା	କର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା	ଶୀର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା
ବର୍ଗଚିତ୍ର			
ବଲ୍			

(୫) ଆୟତଘନର ଧାର ଓ ଶୀର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(୬)

ଏହି ଟାଇଲ୍‌କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଦୁଇଟି ଡିଜାଇନ୍ ନିମ୍ନଘରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

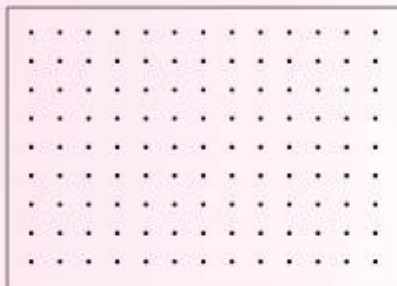
ଡିଜାଇନ୍-୧

ଡିଜାଇନ୍-୨

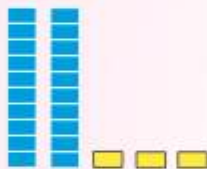
କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

୧. ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ପାଖ କୋଠରିରେ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ଲେଖ ।

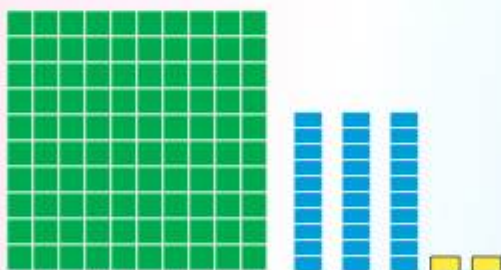

୨. କୋଠରି ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ଲେଖ ।

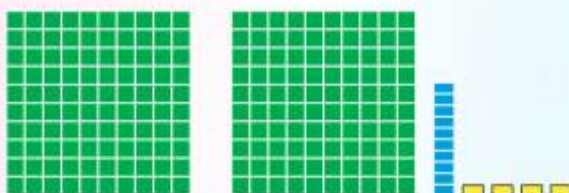
(କ)

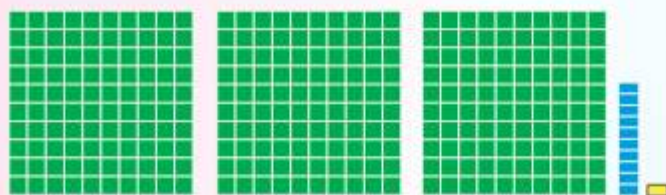
(ଖ)

(ଗ)

(ଗ)

୩. ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

୧୦୦	୧୦୧				୧୦୫			୧୦୮		୧୧୦
୨୨୧	୨୨୨			୨୨୫						
୩୩୧		୩୩୩			୩୩୬		୩୩୮			
୪୪୨	୪୪୩		୪୪୫			୪୪୮			୪୬୧	
୫୫୨		୫୫୪		୫୫୬				୫୮୦		
୬୬୩					୬୬୮			୬୬୧		
୭୭୨	୭୭୩					୭୭୮				୭୭୯
୮୮୭	୮୮୮			୮୮୧					୮୮୬	
୯୯୮			୯୯୧				୯୯୫			

୪. ତଳ ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୯୨, ୯୪, ୯୬, ୯୮, _____, _____, _____, _____

(ଖ) ୧୦୭, ୧୧୦, ୧୧୩, ୧୧୬, _____, _____, _____, _____

(ଗ) ୨୦୦, ୨୦୫, ୨୧୦, ୨୧୫, _____, _____, _____, _____

(ଘ) ୨୯୦, ୩୦୦, ୩୧୦, ୩୨୦, _____, _____, _____, _____

(ଙ) ୧୦୦, ୨୦୦, ୩୦୦, ୪୦୦, _____, _____, _____, _____

(ଚ) ୯୦୦, ୮୦୦, ୭୦୦, ୬୦୦, _____, _____, _____, _____

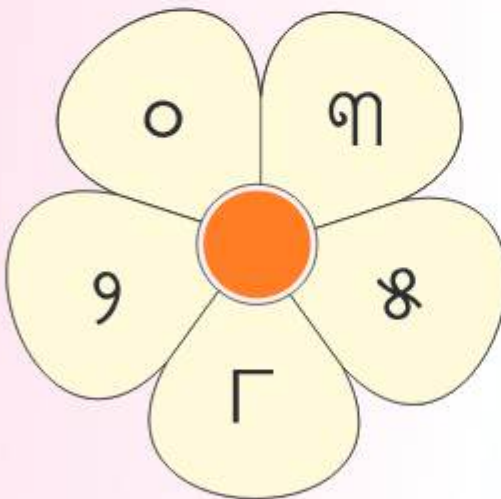
(ଛ) ୪୧୦, ୪୦୦, ୩୯୦, ୩୮୦, _____, _____, _____, _____

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

(୧) ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣ ଦେଖି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ମାଳ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଗୋଟିକିଆ ମାଳ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

ମୋଟ ଗୋଟିକିଆ ମାଳସଂଖ୍ୟା	୧୦୦ଟି ମାଳିର ମାଳ	୧୦ଟି ମାଳିର ମାଳ	ଗୋଟିକିଆ ମାଳି
୨୩୪	୨	୩	୪
୩୧୬			
୧୯୫			
୩୪୪			
୮୯୭			

(୨) ଫୁଲ ପାଖୁଡ଼ାରୁ ୩ଟି ଲେଖାଏଁ ଅଙ୍କ ଆଣି ଯେତେ ପାରୁଛ ତିନିଅଙ୍କବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ି ତାହାସପାଖ କୋଠରିରେ ଲେଖ । ତୁମ ସାଙ୍ଗ ଲେଖୁଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ ।

(୩) ୨୫୦ ରୁ ୨୬୦ ଭିତରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

(୪) ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟାନାମ ଲେଖ ।

ଯେପରି, ୮୮ -

ଅଠାଅଶୀ

୯୪ -

୧୧୭ -

୨୩୫ -

୩୦୪ -

୫୨୯ -

(୫) ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅଙ୍କରେ ଲେଖ ।

ଚଉସରି -

ଅଶୀନବେ -

ଏକ ଶହ ଅଣତିରିଶି -

ପାଞ୍ଚ ଶହ ଆଠ -

ସାତ ଶହ ପଞ୍ଚଷଠି -

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩

(୧) (କ) ୨,୩,୪ ଓ ୬ ଅଙ୍କକୁ ନେଇ ୩ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

(ଖ) ୮,୦,୨,୬ ଅଙ୍କକୁ ନେଇ ଯେତେ ସମ୍ଭବ ୩ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(ଗ) ୩,୦,୬ ଓ ୨ କୁ ନେଇ କେତୋଟି ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖି ପାରିବ ?

(୨) ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାଟିଏ ଲେଖ, ଯାହାର ଅଙ୍କ ମାନଙ୍କର ସମଷ୍ଟି ୮ ହେବ ।

(୩) ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାଟିଏ ଲେଖ ଯାହାକୁ ଓଲଟାଇ ଲେଖିଲେ ସେହି ସଂଖ୍ୟା ହେବ ।

(୪) ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାଟିଏ ଲେଖ ଯାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍କ ସମାନ ।

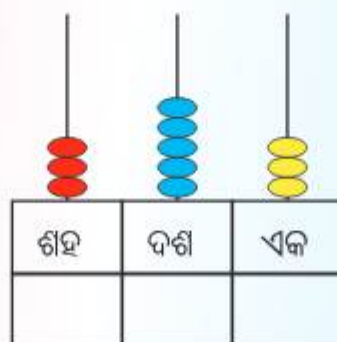
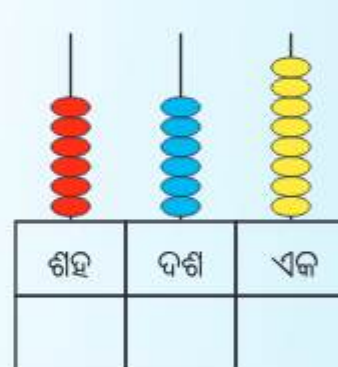
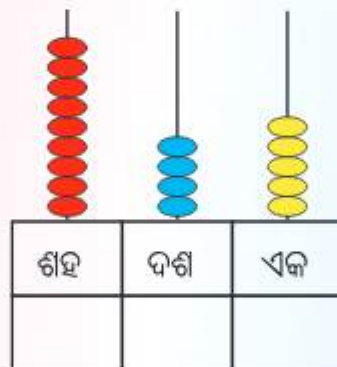
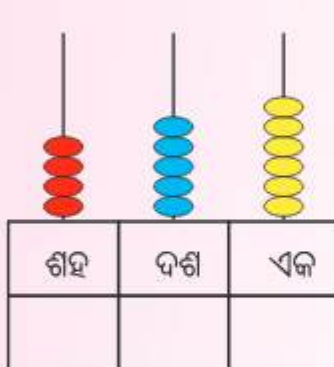
(୫) ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ମୋଟ କେତୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଅଛି ?

ଆମେ ଶିଖିଲେ...

- ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦ ରୁ ୯୯୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
- ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦ ଓ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ୯୯୯ ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

୧. ଆବାକସର ଥିବା ଗୋଲିଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ଲେଖ ।

୨. ସଂଖ୍ୟାରେ ଥିବା ଅଙ୍କକୁ ଦେଖି ଆବାକ୍ସରେ ଗୋଲିର ଚିତ୍ର କର ।

ଦଶ	ଏକ
୨	୩

(କ)

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୨	୮	୪

(ଖ)

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୫	୩	୧

(ଗ)

୩. ଉଦାହରଣରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭଳି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

$$୭୩୮ = \boxed{୭} \text{ ଶହ} + \boxed{୩} \text{ ଦଶ} + \boxed{୮} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{୭୦୦} + \boxed{୩୦} + \boxed{୮}$$

$$(କ) ୮୪୯ = \boxed{} \text{ ଶହ} + \boxed{} \text{ ଦଶ} + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$(ଖ) ୯୫୦ = \boxed{} \text{ ଶହ} + \boxed{} \text{ ଦଶ} + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$(ଗ) ୧୬୯ = \boxed{} \text{ ଶହ} + \boxed{} \text{ ଦଶ} + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$(ଘ) ୨୭୬ = \boxed{} \text{ ଶହ} + \boxed{} \text{ ଦଶ} + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$(ଙ) ୩୮୭ = \boxed{} \text{ ଶହ} + \boxed{} \text{ ଦଶ} + \boxed{} \text{ ଏକ}$$

$$= \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

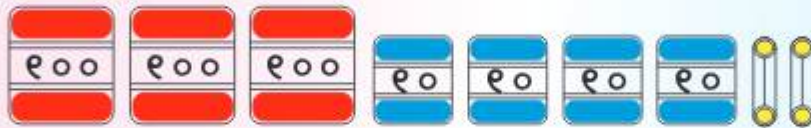
କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣକୁ ଦେଖି ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

$$= 900 + 70 + 8 = 978$$

(କ)

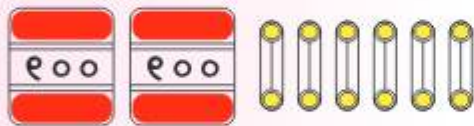
$$= \square + \square + \square = \square$$

(ଖ)

$$= \square + \square + \square = \square$$

(ଗ)

$$= \square + \square + \square = \square$$

୨. ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

କ) $900 + 80 + 8 =$

ଖ) $200 + 70 + 9 =$

ଗ) $800 + 80 + 2 =$

ଘ) ୪ ଶହ + ୪ ଦଶ + ୧ ଏକ =

ଙ) ୬ ଶହ + ୨ ଦଶ + ୫ ଏକ =

ଚ) ୪ ଶହ + ୩ ଦଶ + ୩ ଏକ =

ଛ) ୭ ଶହ + ୫ ଦଶ + ୨ ଏକ =

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩

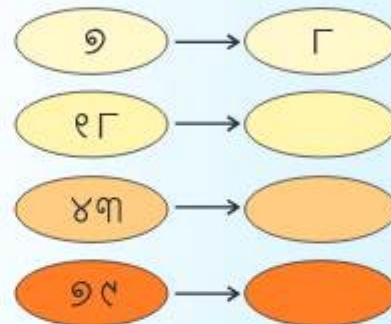
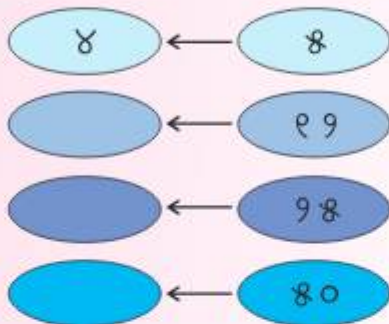
୧. ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାର ଶତକ ସ୍ଥାନରେ ୮, ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ୨ ଓ ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ୩ ଥିଲେ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?
୨. ଶତକ ସ୍ଥାନରେ ୫, ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ୨ ଥାଇ ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ,
.....,,
୩. ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ, ଯାହାର ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କ ଶତକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କଠାରୁ ୪ ଅଧିକ.....
୪. ଶତକ ସ୍ଥାନରେ ୩ ଓ ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ୫ ରଖି କେତୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ାଯାଇ ପାରିବ ?
.....
୫. ୪୮୫ରେ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ତାହାର ସ୍ଥାନୀୟ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ?
୬. ଗୋଟିଏ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଓଲଟାଇ ଲେଖିଲେ କେଉଁ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ବଦଳେ ନାହିଁ ?
୭. ୫୭୪ ରେ ୭ର ସ୍ଥାନୀୟ ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କେତେ ?
.....

ଆମେ ଶିଖିଲେ...

- ସଂଖ୍ୟାରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଙ୍କର ଦୁଇଟି ମୂଲ୍ୟ ରହିଛି- ସ୍ଥାନୀୟ ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ।
- ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କର ଉଭୟ ମୂଲ୍ୟ ସମାନ ।
- ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଓଲଟାଇ ଲେଖିଲେ ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ବଦଳେ ନାହିଁ ।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧

୧. ଆସ, ମନେପକାଇ ଗୋଲ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା । ଯେପରି -

୨. ନିମ୍ନରେ ଥିବା କାରଗୁଡ଼ିକରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦେଖି ଶେଷ କାରରେ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖା ହେବ ।

୩. ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଖାଲି କୋଠରୀକୁ ପୂରଣ କରି ଲେଖିବା ।

	୧୧୨	୧୧୩
--	-----	-----

	୪୬୪	୪୬୫
--	-----	-----

	୨୭୦	୨୭୧
--	-----	-----

	୬୩୩	୬୩୪
--	-----	-----

	୫୧୮	୫୧୯
--	-----	-----

	୯୯୨	୯୯୩
--	-----	-----

୪. ସଂଖ୍ୟା ଚକ୍ରିରେ ୩ଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

(କ) ଚକ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶରେ ଥିବା ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଡାହାଣରେ ✓ ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(ଖ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶର ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କେତେ ?

କ. ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

୪୨୬		୪୨୮
୪୩୭		୪୩୯
୪୧୪		୪୧୬
୪୯୪		୪୯୬

ଖ. ୪୨୫ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି _____ ।

ଗ. ୪୬୮ ହେଉଛି _____ ର ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ।

ଘ. ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା
	୪୧୫	
	୪୬୮	
	୪୨୭	
	୪୧୬	

ଙ. କ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

- (କ) ୪୧୪, ,
- (ଖ) ୪୨୬, ,
- (ଗ) ୪୩୭, ,
- (ଘ) ୪୧୧, ,

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

ଗୋଟିଏ କୁଅ ଭିତରକୁ ପକା ଯାଇଥିବା ଦଉଡ଼ିରେ ୫୨୫, ୫୨୬, ୫୨୭ ଏହି ପରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖା ଯାଇଥିଲା ।

୧. ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାର ଠିକ୍ ପରିବର୍ତ୍ତା ୨ଟି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

(କ) ୫୨୫, ୫୨୬, ,

(ଖ) ୫୩୦, ୫୩୧, ,

(ଗ) ୫୩୩, ,

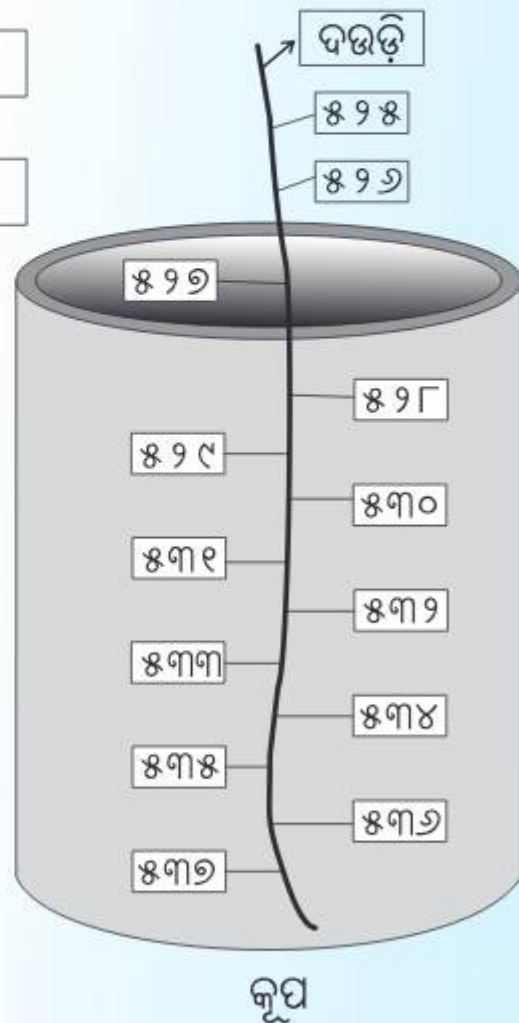
(ଘ) ୫୨୭, ,

୨. ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

(କ) , , ୫୩୧

(ଖ) , , ୫୩୨

(ଗ) , , ୫୩୭

୩. ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

(କ) ୫୩୧, ୫୩୭, ୫୩୩, ୫୩୪

(ଖ) ୫୩୦, ୫୨୯, ୫୨୭, ୫୨୬

(ଗ) ୫୨୬, ୫୨୮, ୫୨୫, ୫୩୪

୪. ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

(କ) ୫୩୪, ୫୩୫, ୫୨୫, ୫୨୬

(ଖ) ୫୨୮, ୫୨୭, ୫୩୫, ୫୩୪

(ଗ) ୫୨୭, ୫୨୫, ୫୩୭, ୫୩୧

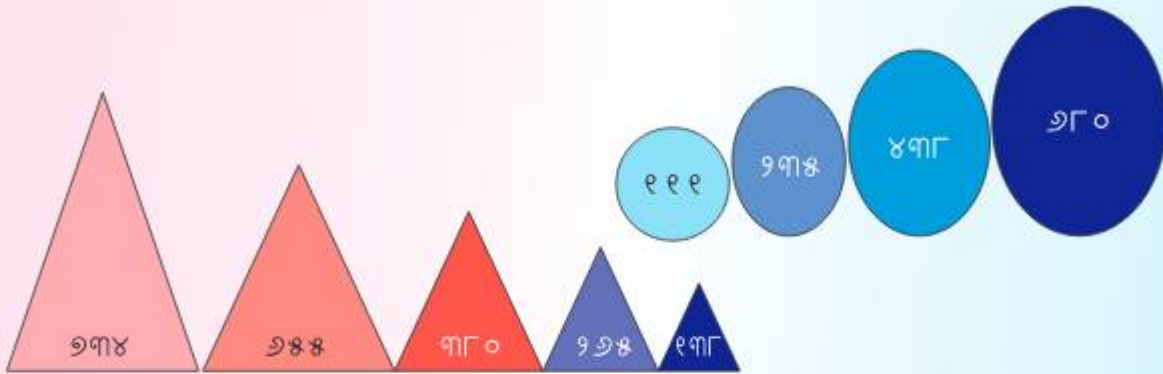
୫. (କ) ୫୨୬ ପରେ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ୫୨୮ କୁ ଯିବାକୁ ହେବ ।

(ଖ) ୫୩୧ ପୂର୍ବରୁ ଓ ୫୨୯ ପରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି ।

(ଗ) ୫୨୭ ଓ ୫୨୮ ପରେ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ଓ ସଂଖ୍ୟା ଆସିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩

ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ଓ ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଯାଇଛି, ଲକ୍ଷ୍ୟକର ।

ଉପରୋକ୍ତ ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

୧) ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

(କ) ୨୩୫, ୧୧୧, ୬୮୦

(ଖ) ୬୮୦, ୨୩୫, ୪୩୮

(ଗ) ୪୩୮, ୧୧୧, ୨୩୫

(ଘ) ୪୩୮, ୧୧୧, ୬୮୦

୨) ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖ ।

(କ) ୬୫୫, ୩୮୦, ୭୩୪

(ଖ) ୩୮୦, ୧୩୮, ୬୫୫

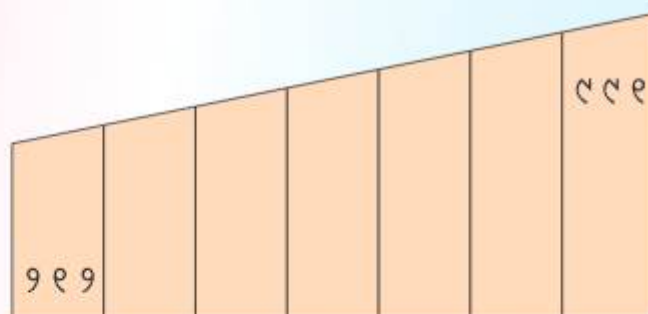
(ଗ) ୨୬୫, ୭୩୪, ୬୫୫

(ଘ) ୩୮୦, ୨୬୫, ୭୩୪

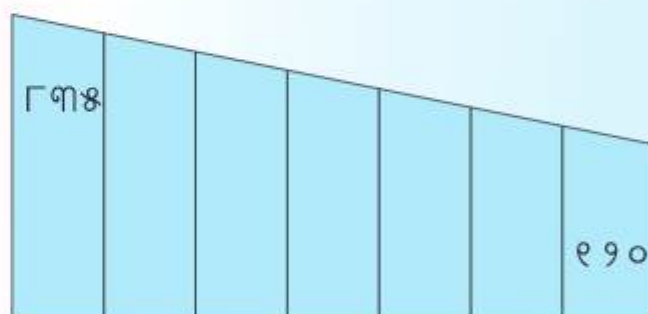
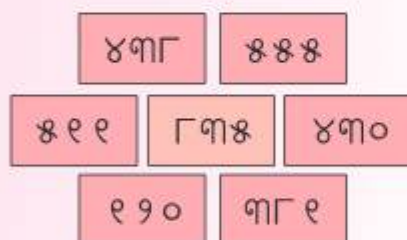
ଆମେ ଶିଖିଲେ...

- ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖିବାକୁ ଉତ୍ତମ କ୍ରମ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।
- ସଂଖ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ସଜାଇ ଲେଖିବାକୁ ଅଧଃକ୍ରମ କୁହାଯାଏ ।

୩. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡକୁ ନେଇ ସାନରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ପାଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସିଡ଼ିରେ ସଜାଅ ।

୪. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା କାର୍ଡକୁ ନେଇ ବଡ଼ରୁ ସାନ କ୍ରମରେ ପାଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସିଡ଼ିରେ ସଜାଅ ।

ପାଠ-୭: ଯୋଡ଼ ଓ ବେଯୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନିବା

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

M-302

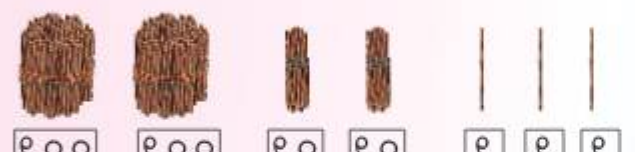
୧. ଚିତ୍ର ଓ ସଂଖ୍ୟା ଦେଖ । ଏବଂ ଦୁଇ ଦୁଇଟି ଚିତ୍ରକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ତାହା ଯୋଡ଼ / ବେଯୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଜାଣି ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (✓) ଦିଅ ।

୬		ଯୋଡ଼ ବେଯୋଡ଼
୨		ଯୋଡ଼ ବେଯୋଡ଼
୯		ଯୋଡ଼ ବେଯୋଡ଼
୪		ଯୋଡ଼ ବେଯୋଡ଼
୩		ଯୋଡ଼ ବେଯୋଡ଼
୭		ଯୋଡ଼ ବେଯୋଡ଼
୧		ଯୋଡ଼ ବେଯୋଡ଼
୧୦		ଯୋଡ଼ ବେଯୋଡ଼
୫		ଯୋଡ଼ ବେଯୋଡ଼
୮		ଯୋଡ଼ ବେଯୋଡ଼

ଆମେ ଶିଖିଲେ...

- ଯୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ ।
- ବେଯୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ ।

୨. ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ କର ଓ ତାହା ଯୁଗ୍ମ କି ଅଯୁଗ୍ମ କୋଠରିରେ ଲେଖ ।

ଚିତ୍ର	ସଂଖ୍ୟା	ଯୁଗ୍ମ / ଅଯୁଗ୍ମ
 ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦ ୧୦ ୧ ୧	୩୨୨	ଯୁଗ୍ମ
 ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦ ୧୦ ୧ ୧ ୧		
 ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧ ୧ ୧ ୧		
 ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦୦ ୧୦ ୧୦ ୧୦		

୩. ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

କ) ଚିତ୍ରରେ ଅତିକମ୍ରେ କେତୋଟି କାଠି ଯୋଗ କଲେ ତାହା 'ଯୁଗ୍ମ' ସଂଖ୍ୟକ କାଠି ହେବ କୋଠରିରେ ଲେଖ ।

୧୦୦

୧୦

୧୦

୧୦

୧

ଖ) ଚିତ୍ରରେ ଅତି କମ୍ ରେ କେତୋଟି କାଠି କାଢ଼ି ନେଲେ ତାହା ‘ଯୁଗ୍ମ’ ସଂଖ୍ୟକ କାଠି ହେବ କୋଠରିରେ ଲେଖ ।

୧୦୦

ଗ) ଚିତ୍ରରେ ଅତି କମ୍ରେ କେତୋଟି କାଠି ଯୋଗ କଲେ ତାହା ‘ଅଯୁଗ୍ମ’ ସଂଖ୍ୟକ କାଠି ହେବ କୋଠରିରେ ଲେଖ ।

୧୦୦

୧୦୦

୧୦

ଘ) ଚିତ୍ରରେ ଅତି କମ୍ରେ କେତୋଟି କାଠି କାଢ଼ି ନେଲେ ତାହା ‘ଅଯୁଗ୍ମ’ ସଂଖ୍ୟକ କାଠି ହେବ କୋଠରିରେ ଲେଖ ।

୧୦୦

୧୦୦

୧୦୦

୧୦

ଆମେ ଶିଖିଲେ...

- ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ ୦, ୨, ୪, ୬ କିମ୍ବା ୮ ଥାଏ, ତାହା ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ।
- ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ ୧, ୩, ୫, ୭, କିମ୍ବା ୯ ଥାଏ, ତାହା ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

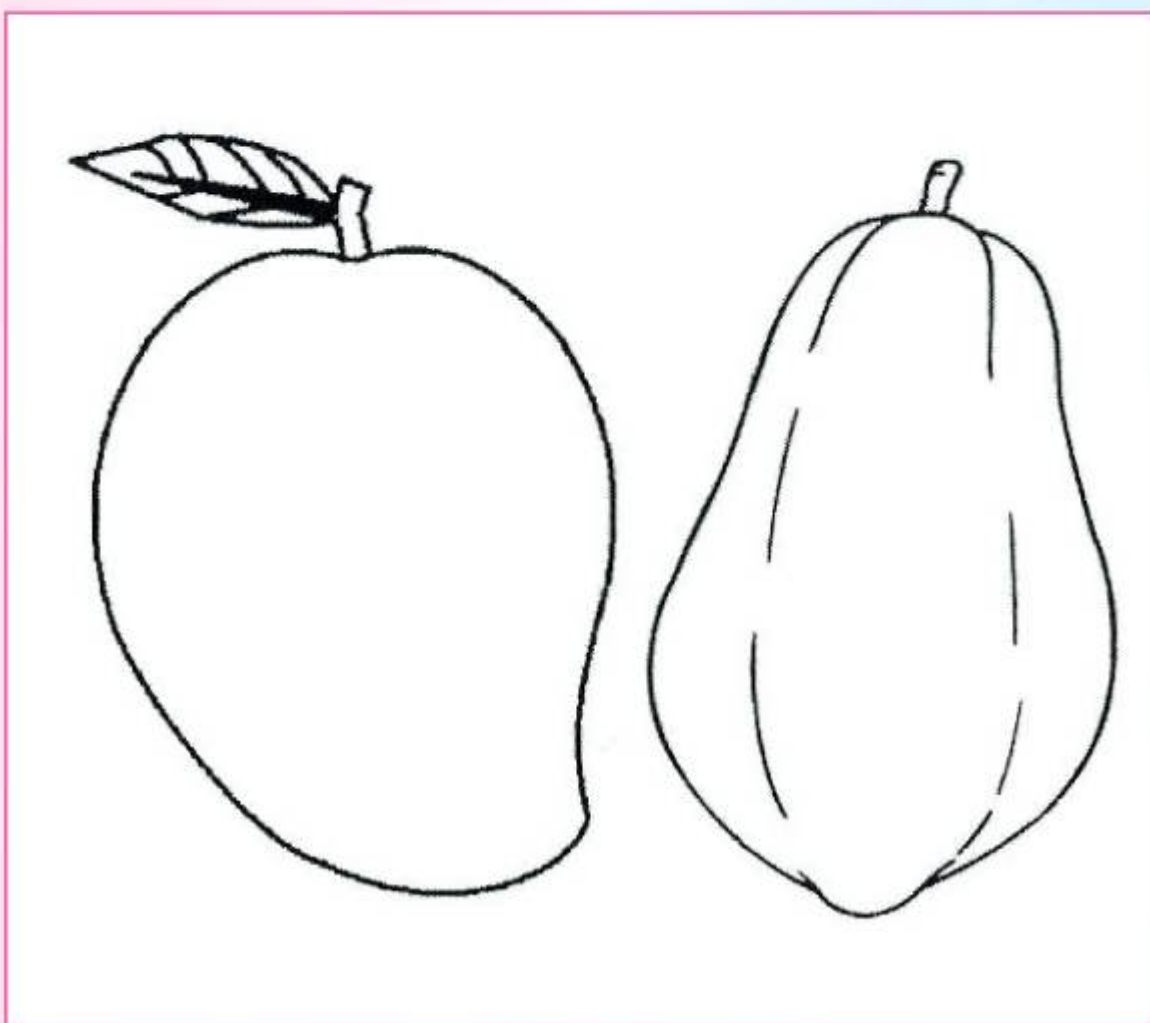
୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଫୁଲଭିତରେ ୧ ରୁ ୧୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟାକୁ କ୍ରମରେ ଲେଖ । ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଥିବା ଫୁଲକୁ ଲାଲ ରଙ୍ଗ ଓ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଥିବା ଫୁଲକୁ ନୀଳ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

୧									
୧୧									
									୩୦
									୧୦୦

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩

୧. ତଳେ ସଂଖ୍ୟା ଗ୍ରାଡ଼ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଗ୍ରାଡ଼ରୁ ଅଙ୍କ ନେଇ ଚିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ତିଆରି କରି ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଆମ ଭିତରେ ଓ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଭିତରେ ଲେଖ ।

୧	୯	୮
୭	୫	୩
୨	୪	୬

ପ୍ରଶ୍ନ ୨ ସୂଚନା ପଢ଼ି ନିଜେ ପରୀକ୍ଷା କର ।

୧୦୦ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	+	୧୧୯ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	=	୨୧୯
-----------------------------	---	---------------------------------	---	-----

୫୫୦ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	+	୩୩୮ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	=	୮୮୮
-----------------------------	---	--------------------------------	---	-----

୧୦୭ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	+	ଚିନିଆଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଥମ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା	=	୨୧୦
------------------------------	---	--------------------------------------	---	-----

୩. (କ) ତୁମ ମନରୁ ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । ସେ ଦୁଇଟିକୁ ମିଶାଅ । ଯୋଗଫଳ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ସଂଖ୍ୟା ହେଲା ?

(ଖ) ତୁମ ମନରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ଯୁଗ୍ମ ଓ ଗୋଟିଏ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । ସଂଖ୍ୟାଦୁଇଟିର ଯୋଗଫଳ କି ପ୍ରକାରର ସଂଖ୍ୟା ହେବ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖ ।

ଆମେ ଶିଖିଲେ...

- ଦୁଇଟି ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ସବୁବେଳେ ଏକ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ।
- ଦୁଇଟି ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ସବୁବେଳେ ଏକ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ।
- ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଗୋଟିଏ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ସବୁବେଳେ ଏକ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ।

ମାନ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ପର୍ଦ୍ଦ-୨

ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୧. ୨୭୯ ର ସଂଖ୍ୟା ନାମ _____ ।
(ଦୁଇଶହ ଅଶଷଠି, ନଅ ଶହ ବାସ୍ତରି, ଦୁଇ ଶହ ଅଶାଅଶୀ, ଦୁଇ ଶହ ଅଶସ୍ତରି)
୨. ୪୪୦ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କମାନଙ୍କର ସମଷ୍ଟି _____ ।
(୮, ୧୨, ୧୦, ୪୪)
୩. ୪୪୭ ସଂଖ୍ୟାରେ _____ ଟି ଦଶ ଅଛି ।
(୪, ୭, ୪୭, ୪୪)
୪. ୮୯୧ ସଂଖ୍ୟାରେ ଟି _____ ଏକ ଅଛି ।
(୧, ୮୯, ୯୧, ୮୯୧)
୫. ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ମୋଟ _____ ଟି ସଂଖ୍ୟା ଅଛି ।
(୯୯୯, ୯୦୦, ୯, ୯୯୧)
୬. ସମାନ ଅଙ୍କ ଥାଇ _____ ଟି ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ାଯାଇ ପାରିବ ।
(୧, ୩, ୬, ୯)
୭. ୩୨୯ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଓଲଟାଇ ଲେଖିଲେ _____ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ବଦଳେ ନାହିଁ ।
(ଏକକ, ଦଶକ, ଶତକ)
୮. ୫୯୩ ସଂଖ୍ୟାର ଦଶକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କର ସ୍ଥାନୀୟ ମୂଲ୍ୟ ତା'ର ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ଠାରୁ _____ ଅଧିକ ।
(୮୧, ୮୦, ୯୦, ୯୧)
୯. ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର _____ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅଙ୍କର ସ୍ଥାନୀୟ ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ସର୍ବଦା ସମାନ ।
(ଏକକ, ଦଶକ, ଶତକ)

୧୦. (କ) କେଉଁ ଦୁଇଟି ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ୧୨ ଅଟେ ?

(ଖ) ୧୧୦ ସହିତ କେଉଁ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯୋଗକରେ ଯୋଗଫଳ ୨୨୯ ହେବ ?

(ଗ) ଦୁଇଟି ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ୧୦୦ ଅଟେ । ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି ଲେଖ ।

୧୧. $\bigcirc$ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଓ $\triangle$ ମଧ୍ୟରେ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଯିବ ଯେପରି:

(କ) $\bigcirc + \triangle + \bigcirc = ୨୯$

(ଖ) $\triangle + \triangle = ୫୩୬$

(ଗ) $\triangle + \bigcirc + \bigcirc = ୪୮$

୧୨. ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି (✓) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(କ) ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ କେଉଁଟି ନୁହେଁ ?

● ୫ ● ୬ ● ୭ ● ୮

(ଖ) ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ କେଉଁଟି ନୁହେଁ ?

● ୪ ● ୭ ● ୦ ● ୬

୧୩. (କ) ଯେକୌଣସି ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାରୁ କେତେ ବିଯୋଗ କଲେ ଆମେ ଏକ ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ପାଇବା ?

(ଖ) ଯେକୌଣସି ଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାରେ କେତେ ଯୋଗକଲେ ଆମେ ଏକ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ପାଇବା ?

୧୪. (କ) ୩୩୨ ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ଯାହାର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୯ ଅଟେ ।

(ଖ) ୨୯୮ ଓ ୩୦୫ ର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ

(ଗ) ୫୯୫ ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟାଟି ଲେଖ ଯାହାର ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କ ୬ ଅଟେ ।

୧୫. (କ) ଯେକୌଣସି ସଂଖ୍ୟାରେ _____ ଯୋଗକଲେ ଆମେ ତା'ର ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ପାଇବା ।

(ଖ) ଯେକୌଣସି ସଂଖ୍ୟାରୁ _____ ବିଯୋଗ କଲେ ଆମେ ତାର ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ପାଇବା ?

ପାଠ-୭ : ସ୍ଥାନ ଜାଣିବା

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧

୧. ପିଲାମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚତା ସେ.ମି.ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାରେ ଉଚ୍ଚତା ଅନୁସାରେ ଛୋଟରୁ ସାନ ରୁ ବଡ଼ କ୍ରମରେ ପିଲାମାନେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

କିଏ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ନାମ ସେଠାରେ ଲେଖ ।

ନାମ	ନଟ									
ସ୍ଥାନ	ପ୍ରଥମ	ଦ୍ୱିତୀୟ	ତୃତୀୟ	ଚତୁର୍ଥ	ପ୍ରଥମ	ପଞ୍ଚମ	ଷଷ୍ଠ	ସପ୍ତମ	ଅଷ୍ଟମ	ନବମ

- ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭାର ଧାଡ଼ିକୁ ଦେଖି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- (କ) ସବୁଠାରୁ ଉଚ୍ଚା ପିଲା କିଏ ?
- (ଖ) ଧାଡ଼ିର ଆରମ୍ଭରେ କିଏ ଠିଆ ହୋଇଛି ?
- (ଗ) ଧାଡ଼ିର ସବୁଠାରୁ ଶେଷରେ କିଏ ଠିଆ ହୋଇଛି ?
- (ଘ) ଶିବ ଆଗରେ କେତେ ଜଣ ପିଲା ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ?
- (ଙ) ଶିବ ଠାରୁ କେତେ ଜଣ ପିଲା ଅଧିକ ଉଚ୍ଚା ଥିଲେ ?
- (ଚ) ଆଗରୁ ଚିନିଜଣ ପିଲାଙ୍କ ପରେ କିଏ ଠିଆ ହୋଇଛି ?
- (ଛ) ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥାନରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଗୀତାର ଆଗ ସ୍ଥାନ ନାମ କ'ଣ ?
- (ଜ) ସପ୍ତମ ସ୍ଥାନରେ କିଏ ଠିଆ ହୋଇଛି ?

ଆସ, ଆମେ ଏହିଭଳି ଦୁଇଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଡିଆରି କରିବା ।

୨. ପିଲାମାନେ ଶେଷ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପରେ କିଏ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିବେ ବା କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିଲେ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଆସ ଆମେ ଲେଖିବା

	ପଢୁଥିବା ଶ୍ରେଣୀ		ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରେଣୀ
 ଫରିଦା	ପ୍ରଥମ		
 ଦିନେଶ			ସପ୍ତମ
 ବିକାଶ	ଅଷ୍ଟମ		
 ଅର୍ଚ୍ଚିତା			କ୍ଷଷ୍ଟ
 ଶରତ			ଦ୍ଵାଦଶ
 ଚେତନା	ଚତୁର୍ଥ		
 ଶତଜିତ			ତୃତୀୟ

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

୧. ଆସ, ଆମେ ପୂରଣକାରକ ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖିବା।

ପୂରଣକାରକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖିବା
ପ୍ରଥମ	୧ମ
ଦ୍ୱିତୀୟ	୨ୟ
ତୃତୀୟ	
ଚତୁର୍ଥ	
ଷଷ୍ଠ	
ସପ୍ତମ	
ପଞ୍ଚମ	
ଏକାଦଶ	
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ	
ଷୋଡ଼ଶ	
ଅଷ୍ଟାଦଶ	
ଉନବିଂଶ	
ବିଂଶ	

୨.

ରୀନା କେତୋଟି କପ୍ ଆଣିଲା ? ଟି

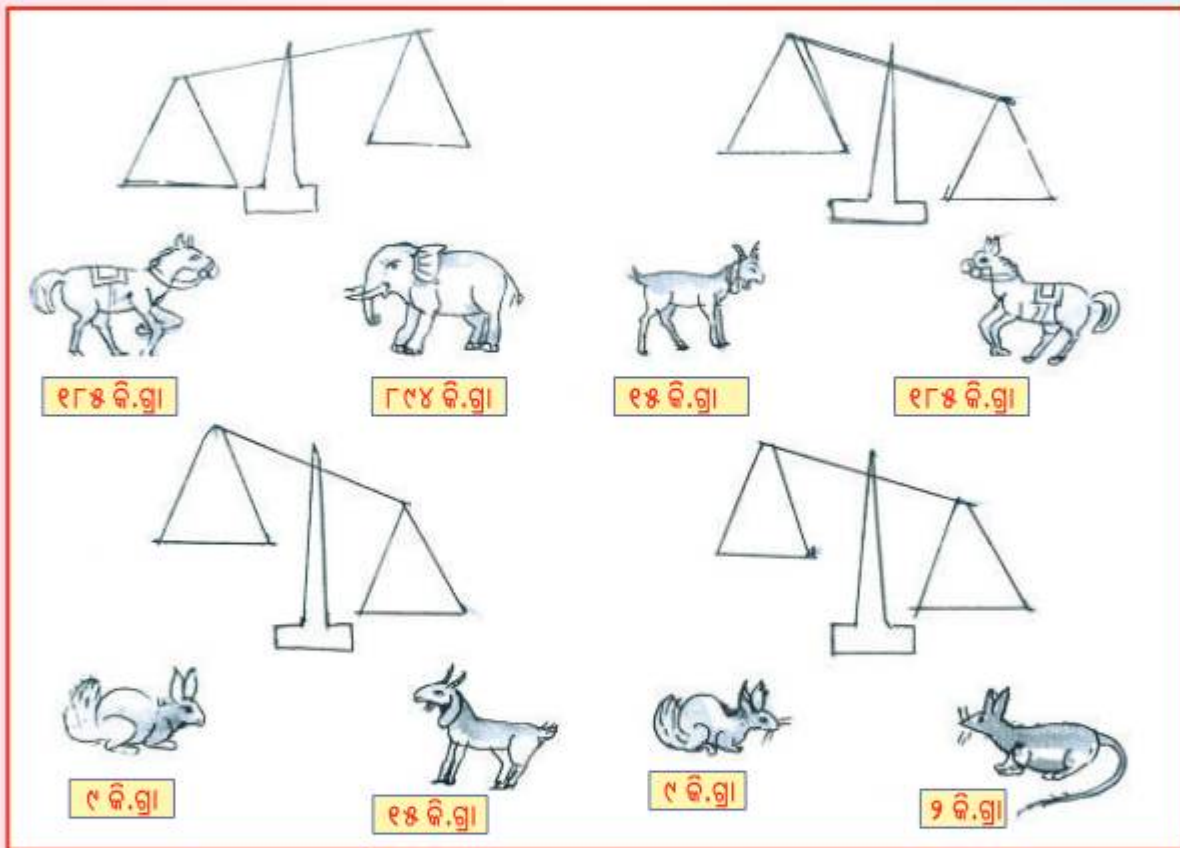
ବାପା- (ରୀନା ଏବେ ତୁମେ ୪ଟି ଆକରେ ଥିବା କପ୍ ଆଣ)

ଏହିଥର ରୀନା କେତୋଟି କପ୍ ଆଣିବ ? ଟି

ପାଠ-୮ : କିଏ ବେଶୀ କିଏ କମ୍

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

୧. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଶୁର ଓଜନ ଚିତ୍ର ତଳେ ଲେଖାଯାଇଛି ।
ନିକିତିର କେଉଁ ପଲ୍ଲୀରେ କିଏ ରହିବ ଗାର ଦେଇ ଚିହ୍ନିତ କର ।

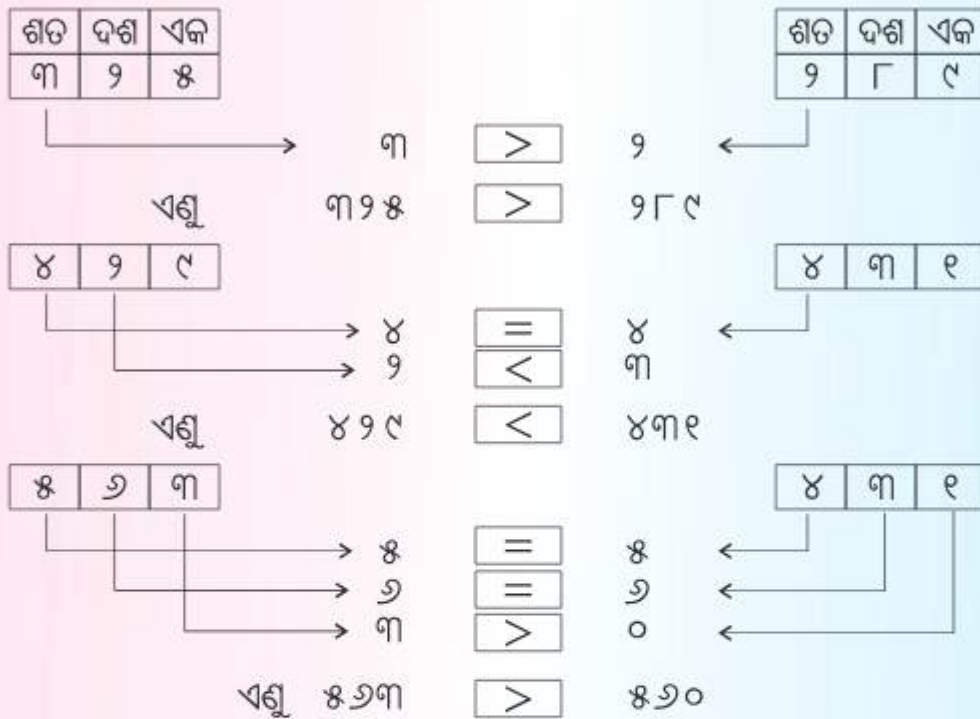
୨.

ଆସ ଖାଲି ଘରେ ବଡ଼ $>$, ସାନ $<$ ଚିହ୍ନ ଦେବା
 ହାତୀ- ୮୯୪ କି.ଗ୍ରା $>$ ଘୋଡ଼ା- ୧୮୫ କି.ଗ୍ରା
 ଘୋଡ଼ା- ୧୮୫ କି.ଗ୍ରା $<$ ଠେକୁଆ- ୯ କି.ଗ୍ରା
 ଠେକୁଆ- ୯ କି.ଗ୍ରା $<$ ଛେଳି ୧୫ କି.ଗ୍ରା
 ଘୋଡ଼ା- ୧୮୫ କି.ଗ୍ରା $<$ ହାତୀ- ୮୯୪ କି.ଗ୍ରା

୬୩ $>$ ୩୯

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

୧. ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଶତକ, ଦଶକ ଓ ଏକକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ଯୋଡ଼ିକୁ ସାନବଡ଼ ତୁଳନା କରି ସାନବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ କରିବା

୨. ଆସ, ଆମେ ସଂଖ୍ୟା ଯୋଡ଼ିରୁ ବଡ଼ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ କରିବା

୪୨୫	>	୩୭୯
୨୯୮		୪୨୧
୩୫୧		୩୪୮
୨୬୩		୨୬୯
୩୨୧		୨୩୧

୩.

୨	୩
୫	୭

ସାରଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସି ୩ଟି ଅଙ୍କ ନେଇ ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଗଠନ କର ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୋଠାରେ $>$ ବା $<$ ଚିହ୍ନ ଦେଇ ସଂଖ୍ୟାଦୁଇଟିକୁ ତୁଳନାକର ।

(କ)	_____		_____
(ଖ)	_____		_____
(ଗ)	_____		_____
(ଘ)	_____		_____
(ଙ)	_____		_____
(ଚ)	_____		_____

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩

୧. ଚୂଡ଼ାୟ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲାମାନେ ଯୋଡ଼ିରେ ବସି ବଡ଼ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଖେଳ ଖେଳୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଯୋଡ଼ି ଠିକ୍ କରିଛନ୍ତି ତାକୁ ଠିକ୍ ☒ ଚିହ୍ନ ଯେଉଁ ଯୋଡ଼ି ଭୁଲ୍ କରିଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଭୁଲ୍ ☐ ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(କ)

ମୋ ସଂଖ୍ୟାଟି ୧୨୫
ଏଥିରେ ୩ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି । ତୋ
ସଂଖ୍ୟା ଅଙ୍କ ଠାରୁ ମୋ ସଂଖ୍ୟାରେ
ଅଧିକ ଅଙ୍କଅଛି ।
ଏଣୁ ମୋ ସଂଖ୍ୟାଟି ତୋ
ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ ବଡ଼

ମୁଁ ପାଇଛି ୯୭
ମୋ ସଂଖ୍ୟାରେ
୨ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି

$୧୨୫ > ୯୭$

ଠିକ୍ ☐ ଭୁଲ୍ ☐

(ଖ)

ମୁଁ ପାଇଛି ୨୭୫
ଏହି ସଂଖ୍ୟାରେ
୩ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି

ମୋ ସଂଖ୍ୟା ୩୭୫
ଏହି ସଂଖ୍ୟାରେ ମଧ୍ୟ ୩ଟି
ଅଙ୍କ ଅଛି ଏଣୁ ମୋ ସଂଖ୍ୟାଟି
ତୋ ସଂଖ୍ୟା ସହ ସମାନ ।

$୨୭୫ = ୩୭୫$

ଠିକ୍ ☐ ଭୁଲ୍ ☐

(ଗ)

୫୭୯ ତିନି ଅଙ୍କ
ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା, ଶତକ ସ୍ଥାନରେ
୫ ଅଙ୍କ ଅଛି, ୫ ଅଙ୍କ ୫ ଅଙ୍କ
ଠାରୁ ବଡ଼ ଏଣୁ ମୋ
ସଂଖ୍ୟାଟି ବଡ଼

ମୋ ସଂଖ୍ୟାରେ ମଧ୍ୟ
୩ଟି ଅଙ୍କ ଅଛି
ଶତକ ସ୍ଥାନରେ
୫ ଅଙ୍କ ଅଛି

$୫୭୯ > ୫୭୯$

ଠିକ୍ ☐ ଭୁଲ୍ ☐

(ଘ)

(ଙ)

(ଚ)

୨. ୨୭୫ ଓ ୮୯ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି ଚିହ୍ନଟ ସମୟରେ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରିବା ? ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(କ) ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଶତକ ସ୍ଥାନ ଅଙ୍କ ଦୁଇଟି ତୁଳନା କରି ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି ଚିହ୍ନଟ କରିବା । ☐

(ଖ) ଦଶକ ସ୍ଥାନ ଅଙ୍କ ଦୁଇଟି ତୁଳନା କରି ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି ଚିହ୍ନଟ କରିବା । ☐

(ଗ) ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାକୁ ତୁଳନା କରି ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବେଶୀ ସେ ସଂଖ୍ୟାଟି ବଡ଼ ବୋଲି ଚିହ୍ନଟ କରିବା । ☐

(ଘ) ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଏକକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ଦୁଇଟିକୁ ତୁଳନା କରି ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାଟି ଚିହ୍ନଟ କରିବା । ☐

୩. ୫୪୩ ଓ ୫୪୯ ମଧ୍ୟରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟିର ଚିହ୍ନଟ କିପରି କରାଯିବ ?

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୋପାନଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ରମରେ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

(କ) ଏକକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ଦୁଇଟିକୁ ତୁଳନା କରି ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଚିହ୍ନଟ କରିବା

(ଖ) ଶତକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ଦୁଇଟିକୁ ତୁଳନା କରି ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଚିହ୍ନଟ କରିବା

(ଗ) ଦଶକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କ ଦୁଇଟିକୁ ତୁଳନା କରି ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଚିହ୍ନଟ କରିବା

(ଘ) ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଅଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାକୁ ତୁଳନା କରି ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟି ଚିହ୍ନଟ କରିବା

ଆମେ ଶିଖିଲେ...

- ଦୁଇଟି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର ଶତକ ସ୍ଥାନର ଅଙ୍କଟି ବଡ଼ ସେହି ସଂଖ୍ୟା ଟି ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ ବଡ଼ ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

୧. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖ

ଏହି ନୀଳ ରଡ଼ର ମୂଲ୍ୟ- ୧୦

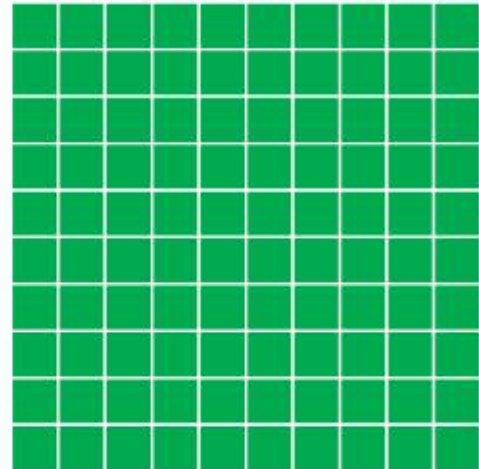

ଏହି ହଳଦିଆ ଘନ ର ମୂଲ୍ୟ - ୧

ଆସ ମିଶାଣ କରିବା

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
+		
=		
	୭	୯

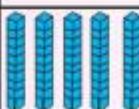
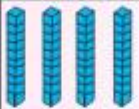
ଉପରେ ଯେପରି ମିଶା ଯାଇଅଛି
ସେହିପରି ଆଉ କେତୋଟି ମିଶାଣ କରିବା ।

ଏହି ସବୁଜ ପଟାର ମୂଲ୍ୟ- ୧୦୦

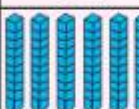
ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୪	୫
+	୩	୫
=	୭	୯

(କ)

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
		
+		
=		

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
+		
=		

(ଖ)

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
		
+		
=		

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
+		
=		

୨. ଆସ ମିଶାଇବା

$$\begin{aligned}
 ୫୭+୩୩ &= ୫୦ + ୭ + ୩୦ + ୩ \\
 &= ୮୦ + ୭ + ୩ \\
 &= ୮୦ + ୯ = ୮୯
 \end{aligned}$$

ଆମେ ଯେପରି ମିଶାଇଲେ, ଆସ ସେହିପରି ତଳେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଯୋଡ଼ିକୁ ମିଶାଇବା

$$\begin{aligned}
 (କ) \quad ୩୭ + ୨୨ &= \square + \square + \square + \square \\
 &= \square + \square + \square + \square \\
 &= \square + \square + \square + \square
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (ଖ) \quad ୧୩୨ + ୧୨୧ &= \square + \square + \square + \square + \square + \square \\
 &= \square + \square + \square + \square + \square + \square \\
 &= \square + \square + \square + \square + \square + \square \\
 &= \square + \square + \square + \square + \square + \square
 \end{aligned}$$

୩. ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକୁ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ରଖି ମିଶା ଯାଇଛି ଦେଖ

୩୧୫	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
	୩	୧	୫
+ ୧୦୩	୧	୦	୩
=	୪	୧	୮

ଆସ ଆମେ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କମାନଙ୍କୁ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖି ତଳ ସଂଖ୍ୟାକୁ ମିଶାଣ କରିବା ।

(କ)

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୪୧୨			
+ ୩୭୬			
=			

(ଖ)

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୪୫୬			
+ ୩୨			
=			

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

୧.

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୩୭୭	୩	୭ ^(୧)	୭
+ ୪୨୫	୪	୨	୫
=	୭	୯	୨

କିପରି ମିଶା ଯାଇଛି ଦେଖ ନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କ
ଗୁଡ଼ିକୁ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ରଖି ମିଶାଣପତ୍ର କେତେ
ଲେଖ ?

(କ)

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୪୫୭			
+ ୨୧୫			
=			

(ଖ)

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୨୫୭			
+ ୧୩୭			
=			

(ଗ)

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୩୭୨			
+ ୨୫୫			
=			

(ଘ)

	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୨୫୭			
+ ୩୭୨			
=			

୨. ♦ ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମର ଲୋକ ଏକାଠି ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ତୀର୍ଥ ଭ୍ରମଣ ଯିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲେ ।
- ♦ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟ୍ରେନ୍‌ରେ କେତେ ସଂଖ୍ୟକ ଯାତ୍ରୀ ଯାଇ ପାରିବେ ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ।
- ♦ କେଉଁ ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମର ଲୋକ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେନ୍‌ରେ କେଉଁ ତୀର୍ଥ ସ୍ଥାନ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯିବେ । ଗାର ଟାଣି ଦେଖାଅ ।

୬୦୦ ରୁ ୭୦୦ ମଧ୍ୟରେ ଯାତ୍ରୀ ଯିବେ

} ହରିପୁର ୩୧୫
ମଧୁପୁର ୨୩୫

୫୦୦ ରୁ ୬୦୦ ମଧ୍ୟରେ ଯାତ୍ରୀ ଯାଇ ପାରିବେ

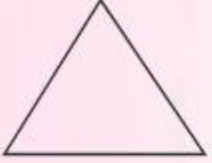
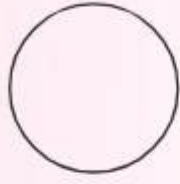
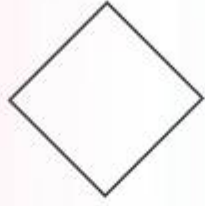
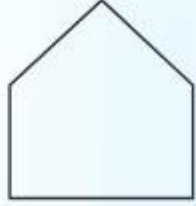
} ଦେଓ ଗାଁ ୪୭୦
ଛଅ ଗାଁ ୩୧୦

୭୦୦ ରୁ ୮୦୦ ମଧ୍ୟରେ ଯାତ୍ରୀ ଯାଇ ପାରିବେ

{ ରାଜନଗର ୩୪୦
ଧାମ ନଗର ୩୫୫

୩. ଚିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି

				
୧୦୦	୨୦୦	୩୦୦	୦	୪୦୦

ମିଶାଣ ଧାରାକୁ ଦେଖ, ଖାଲି ଘରେ ଠିକ୍ ଚିତ୍ରକୁ ରଖ

$$\boxed{\text{Diamond}} + \boxed{\text{Circle}} = \boxed{\text{Triangle}} + \boxed{\text{Rectangle}}$$

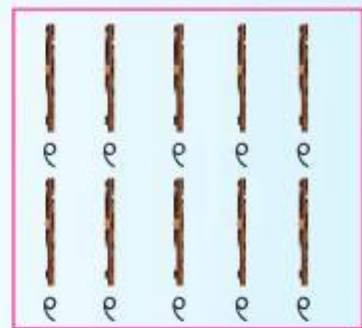
$$\boxed{\text{Rectangle}} + \boxed{\text{House}} = \boxed{\text{Diamond}} + \boxed{\phantom{\text{Shape}}}$$

$$\boxed{\text{Diamond}} + \boxed{\text{Triangle}} = \boxed{\text{Circle}} + \boxed{\phantom{\text{Shape}}}$$

$$\boxed{\text{Circle}} + \boxed{\phantom{\text{Shape}}} = \boxed{\text{Diamond}} + \boxed{\text{House}}$$

$$\boxed{\phantom{\text{Shape}}} + \boxed{\text{Rectangle}} = \boxed{\text{Circle}} + \boxed{\text{Diamond}}$$

୪.

ଉପର କୋଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ମୂଲ୍ୟର କାଠିର ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଅଛି । କେଉଁ ବିଡ଼ା ଓ କାଠିରୁ କେତୋଟି ନେଲେ ଆମେ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ପାଇବା । ଯେପରି:-

			
୨ଟି	୩ଟି	୨ଟି	୨୩୨
			୩୧୦
			୪୯୫
			୬୦୦

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩

୧. ବର୍ଗଘର ଥିବା କାଗଜ ବ୍ୟବହାର କରି ମିଶାଣ କରିବା (ପ୍ରଥମ କାମ)

୩୨୪

ଶହ			ଦଶ			ଏକ		
୧୦୦	୧୦୦	୧୦୦	୧୦			୧	୧	
			୧୦			୧		
						୧		

୩୨୪ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନୀୟ ମାନ କ୍ରମରେ (ଏକ, ଦଶ, ଶହ) ପାର୍ଶ୍ୱ କୋଠରିରେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ।

+ ୨୫୩

୧୦୦			୧୦	୧୦	୧୦	୧	୧	୧
୧୦୦			୧୦	୧୦				

୨୫୩ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକୁ ସେହିପରି ଏକ, ଦଶ, ଶହ କ୍ରମରେ ପାର୍ଶ୍ୱ କୋଠରିରେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ।

=

୩୨୪

ଶହ			ଦଶ			ଏକ		
(୧୦୦)	(୧୦୦)	(୧୦୦)	(୧୦)			(୧)	(୧)	
			(୧୦)			(୧)		
						(୧)		

(୨ୟ କାମ)

- ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଏକକ ଘରେ ଯେତେଟି ୧ ଲେଖାଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରମରେ ଗଣି ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।
- ଯେତେଟି ୧ ହେଲା ସେହି ସଂଖ୍ୟକ ୧ ତଳ କୋଠରିର ଏକକ ଘରେ ଲେଖା ଯାଇଛି ।
- ସେହିପରି ଦଶକ ଘରେ ଯେତେଟି ୧୦ ଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ଗୋଲ ବୁଲାଇ ତଳ କୋଠରିରେ ଲେଖା ଯାଇଛି ।
- ଶତକ ଘରର ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗଣି ଗୋଲ ବୁଲାଇ ତଳ ଶତକ ଘରେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ।
- ଏକକ ଘରେ ଯେତେଟି ୧ ଲେଖାଯାଇଛି ଗଣି କୋଠରି ତଳେ ଲେଖାଯାଇଛି ।
- ସେହିପରି ଦଶକ ଘର ଓ ଶତକ ଘର ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି କୋଠରି ତଳେ ଲେଖାଯାଇଅଛି ।

=

୧୦୦	୧୦୦	୧୦୦	୧୦	୧୦	୧୦	୧	୧	୧
୧୦୦	୧୦୦		୧୦	୧୦	୧୦	୧	୧	୧
			୧୦			୧		

୪

୭

୭

(ସୂଚନା : ଏକକ, ଦଶକ, ଶତକ ଘର ମଧ୍ୟରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାର ଘର ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି କୋଠରି ନିମ୍ନରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି (୫୭୭) ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ମିଶାଣ ଫଳ)

(କ) ଯେଉଁ କ୍ରମରେ ମିଶାଣ କରାଯାଇଛି ଆମେ ଦେଖିଲେ । ଆସ, ସେହି କ୍ରମରେ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ବର୍ଗ ଘର କୋଠରିରେ ଲେଖି ମିଶାଇବା ।

୩୫୩

ଶହ			ଦଶ			ଏକ		

+ ୨୩୪

=

୨. (କ) ଯୋଗ କ୍ରିୟାକୁ ଦେଖ, କ, ଖ, ଗ, ଘ ମୂଲ୍ୟ କେତେ ଲେଖ ?

	୩	ଖ	୯	କ = ?
(+)	କ	୬	ଗ	ଖ = ?
	୭	୧	୪	ଗ = ?

(ଖ) ଯଦି କ = ୫, ଖ = ୪, ଗ = ୩ ତେବେ ନିମ୍ନ ଯୋଗକ୍ରିୟାକୁ ସମାଧାନ କରି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

	କ	ଗ	୫
(+)		୨	
	୮		୯

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧

୧.

ମିଠୁ ବ୍ୟାଗରେ ୬୫ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ସେ ଦୋକାନରୁ ୩୨ ଟଙ୍କା ଦେଇ ବହି କିଣିଲା । ତା ପାଖରେ ଆଉ କେତେ ଟଙ୍କା ରହିଲା ?

୬୫ ଟଙ୍କା

(-) ୩୨ ଟଙ୍କା

ମିଠୁ ବ୍ୟାଗରେ ଥିଲା :

ବହି କିଣିଲା :

୨. କ୍ରିକେଟ୍ ମ୍ୟାଚ୍‌ରେ ଭାରତ ୨୫୩ ରନ୍ କରିବା ପରେ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ଖେଳ ଆରମ୍ଭ କରି ୧୩୧ ରନ୍ କରି ସବୁ ଖେଳାଳି ଆଉଟ୍ ହୋଇଗଲେ । ଏହି ମ୍ୟାଚ୍‌ରେ ଭାରତ କେତେ ରନ୍‌ରେ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ଠାରୁ ଜିତିଲା ?

ଭାରତ ରନ୍ ସଂଖ୍ୟା : ୨୫୩

ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ରନ୍ ସଂଖ୍ୟା : (-) ୧୩୧

ଭାରତ : କେତେ ରନ୍‌ରେ ଜିତିଲା

ଗଛରେ ବସିଥିବା ଚଢ଼େଇ ସଂଖ୍ୟା ୨୫୭

ଉଡ଼ିଯାଇଥିବା ଚଢ଼େଇ ସଂଖ୍ୟା ୩୫

ଅବଶିଷ୍ଟ ଗଛରେ ଥିବା ଚଢ଼େଇ ସଂଖ୍ୟା =

୪.

୩୫୨

(-) ୧୨୪

=

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୩	୫	୨
୧	୨	୪
୨	୨	୮

ଏହି ଫେଡ଼ାଣ କ୍ରିୟାରେ

- ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ୩୫୨
- ସାନ ସଂଖ୍ୟା ୧୨୪
- ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଏଠାରେ ଫେଡ଼ାଣ କରାଯାଇଛି ।
- ଏଠାରେ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ ଥିବା ଅଙ୍କ ସାନ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ ଥିବା ଅଙ୍କ ଠାରୁ ସାନ ଥିବାରୁ ଦଶକ ଘରେ ଥିବା ୫ ଦଶରୁ ୧ ଦଶ ଧାର ଅଣାଯାଇଛି ।

- ଏକକ ଘରେ $୧୦ + ୨ = ୧୨$ ହୋଇଛି ।
- ଦଶକ ଘରେ ୫ ଦଶ ସ୍ଥାନରେ ୪ ଦଶ ଅଛି ।
- ଏକକ ଘରେ ୧୨ ରୁ ୪ ଗଲେ ୮ ରହିଲା ।
- ଦଶକ ଘରେ ୪ ରୁ ୨ ଗଲେ ୨ ରହିଲା ।
- ଶତକ ଘରେ ୩ ରୁ ୧ ଗଲେ ୨ ରହିଲା ।
- ଏଠାରେ ବିଯୋଗ ଫଳ ୨୨୮ ହେଲା ।

ଆମେ ଯେଉଁ କ୍ରମରେ ଫେଡାଣ କଲେ ଆସ ତଳେ ଲେଖାଥିବା ଫେଡାଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ସେହିଭଳି କରିବା ।

(କ)

୪୭୮

(-) ୩୫୯

=

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

(ଖ)

୬୪୨

(-) ୪୨୮

=

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

(ଗ)

୪୨୫

(-) ୩୬୨

=

ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ

කාර්යයන්- 9

୧. ବର୍ଗ ଘର ଥିବା କାରଜ ବ୍ୟବହାର କରି ଫେଡ଼ାଣ କରିବା, ୩୬୭ ରୁ ୨୫୩ କୁ ଫେଡ଼ିବା ।

	ଶତକ			ଦଶିକ			ଏକକ		
୪୭୮	୧୦୦	୧୦୦	୧୦୦	୧୦	୧୦	୧୦	୧	୧	୧
				୧୦	୧୦	୧୦	୧	୧	୧
							୧		

* ୩୬୭ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନାନ୍ତରାନ୍ (ଏକ, ଦଶ, ଶହ) କୁ କ୍ରମରେ ପାର୍ଶ୍ବ କୋଠାରେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ।

	eo	eo		eo	eo	eo	e	e	e
- 987				eo	eo				
=	eo			eo			e	e	e
							e		
	e			e			e		

* ୨୫୩ ସଂଖ୍ୟାର ଅଙ୍କ
ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନାନ୍ତରାମାନ (ଏକ,
ଦଶ, ଶହ) କ୍ରମରେ ପାର୍ଶ୍ବ
କୋଠରିରେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ।

* ୨୫୩ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ
ଥିବା ଓ ୧ ଗୁଡ଼ିକୁ ୩୬୭
ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ ୧ ସହ
ମିଳାଇ ଏକ, ଏକ କରି କଟା
ଯାଇଅଛି ।

- * ୩୬୭ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ କଟା ଯାଇନଥିବା ୧ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ଗୋଲ ବୁଲାଇଥାନ୍ତି ।
- * ଯେତେବେଳେ ୧ ଘରେ ଗୋଲ ବୁଲିଛି ତାହାକୁ ଗଣି ଶେଷରେ ଖାଲିଥିବା ଏକକ ଘରେ ସେହି ସଂଖ୍ୟକ ୧ ଲେଖାଯାଇଥାନ୍ତି ।
- * ଏକକ ଘର କାର୍ଯ୍ୟ ଭଳି ଦଶକ ଘରର (ଉଭୟ ସଂଖ୍ୟାର) ସଂଖ୍ୟାକୁ କଟାଯାଇଥାନ୍ତି ।
- * ୩୬୭ ସଂଖ୍ୟାର ଦଶକ ଘରେ କଟା ଯାଇନଥିବା ୧୦ ଲେଖାଥିବା ଘରକୁ ଗଣି ଗୋଲ ବୁଲାଇ ତଳ କୋଠାରେ ଲେଖା ଯାଇଥାନ୍ତି ।

- * ଉଭୟ ସଂଖ୍ୟାର ଶତକ ଘରର କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବଭଳି କରାଯାଇ କଟା ଯାଇ ନଥିବା ଘରର ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ତଳ କୋଠାରିରେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି ।
- * ଶେଷରେ ତଳ କୋଠାରିର ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ (ଏକ, ଦଶ, ଶହ) ଯେତେ ଗୋଟି ଘରର ସଂଖ୍ୟା ଲେଖା ଅଛି ସେହି ଘର ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ସଂଖ୍ୟାକୁ ନିମ୍ନରେ ଲେଖାଯାଇଅଛି ।
- * ନିମ୍ନରେ ଲେଖା ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ୧ ୧ ୪ ହେଉଛି ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଫେଡାଣ ଫଳ ।

୨. ଯେଉଁ କ୍ରମରେ ଫେଡାଣ କରାଯାଇଛି ସେହି କ୍ରମରେ ଆସ ନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ଫେଡି ଫଳାଫଳ କହିବା ।

୭୯୫

(-) ୩୬୨

ଶହ			ଦଶ			ଏକ		

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩

୧. ଆସ, ଫେରାଣ କରିବା ।

$$\begin{array}{r}
 ୩୦୦ \\
 - ୧୩୪ \\
 \hline
 \end{array}
 =
 \begin{array}{r}
 ୨ \\
 ୧୦ \\
 ୦ \\
 - ୧ \\
 ୩ \\
 ୪ \\
 \hline
 \end{array}
 =
 \begin{array}{r}
 ୨ \\
 ୯ \\
 ୧୦ \\
 - ୧ \\
 ୩ \\
 ୪ \\
 \hline
 ୧ \quad ୬ \quad ୬
 \end{array}$$

ଉପରେ ବିୟୋଗ କ୍ରିୟାରେ ଯେପରି କରାଯାଇଛି ସେହିପରି ବିୟୋଗ କର ।

(କ)

$$\begin{array}{r}
 ୪୦୦ \\
 - ୧୫୯ \\
 \hline
 \end{array}
 =
 \begin{array}{r}
 ୩ \\
 \\
 \\
 - ୧ \\
 ୫ \\
 ୯ \\
 \hline
 \end{array}
 =
 \begin{array}{r}
 \\
 \\
 \\
 - ୧ \\
 ୫ \\
 ୯ \\
 \hline

 \end{array}$$

(ଖ)

$$\begin{array}{r}
 ୧୦୦ \\
 - ୭୮ \\
 \hline
 \end{array}
 =
 \begin{array}{r}
 \\
 ୯ \\
 \\
 - ୭ \\
 ୮ \\
 \hline
 \end{array}
 =
 \begin{array}{r}
 \\
 \\
 \\
 - ୭ \\
 ୮ \\
 \hline

 \end{array}$$

୨.

ଗୋଟିଏ ଝୁଡ଼ିରେ ୩୭୫ ଟି ଆମ୍ବ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଦିନ ଦୋକାନୀ ୧୮୦ ଟି ଆମ୍ବ ବିକ୍ରି କଲା । ତା' ପର ଦିନକୁ ଝୁଡ଼ିରେ ଆଉ କେତେ ଆମ୍ବ ରହିଥିବ ?

ଝୁଡ଼ିରେ ଥିବା ଆମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା :

ପ୍ରଥମ ଦିନ ବିକ୍ରି ଆମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା :

ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ଝୁଡ଼ିରେ ଥିବା ଆମ୍ବ ସଂଖ୍ୟା :

୩. ତୁମ ବାପା ତୁମକୁ ୩୧୭ ଟଙ୍କା ଦେଲେ, ତୁମର ଭେସ କରିବାକୁ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଦରକାର । ବୋଉ ଅବଶିଷ୍ଟ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେଲେ ତୁମେ ଭେସ କରିପାରିବ ?

ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପର୍ବ-୩

୧. ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ

(କ) ସପ୍ତାହର ପ୍ରଥମ ଦିନର ନାମ କ'ଣ ?

(ଖ) ସପ୍ତାହର ଦିନର କ୍ରମରେ ଗୁରୁବାରର ସ୍ଥାନ କେଉଁଟି ?

(ଗ) ଇଂରାଜୀ ବର୍ଷର ପଞ୍ଚମ ମାସର ପର ମାସ ନାମ କ'ଣ ?

(ଘ) ଫେବୃଆରୀ ମାସର ସୋମବାର ୧ ତାରିଖ ।

(ଙ) ଫେବୃଆରୀ ମାସର ଅଷ୍ଟମ ଦିନଟି କେଉଁବାରରେ ପଡ଼ିବ ?

୨. ସଂଖ୍ୟା ଯୋଡ଼ିକୁ ଦେଖି ବଡ଼ $>$ ସାନ $<$ ଚିହ୍ନ ଦିଅ

୩୦୯ ୩୧୯

୫୪୭ ୫୫୭

୪୦୦ ୩୯୯

୨୯୩ ୨୮୩

୩. ପ୍ରତି ଘର ଗୁଡ଼ିକରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଓ ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ କରି ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବାଲଟି ସହିତ ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ମର ସହିତ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

୪୨୭, ୨୩୫, ୪୭୨, ୪୭୨

୫୮୯

୫୮୨

୫୮୭

୫୭୯

୫୮୯

୩୩୪

୩୭୮

୩୬୮

୩୧୪

୩୦୯

୨୩୪, ୨୩୯, ୩୦୦, ୩୦୧

୪. ସଂଖ୍ୟାର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପରେ ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

$$୧୩୫ + ୧୨୨$$

$$= \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$= \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$= \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$= \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

୫. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

$$\begin{array}{r} \text{(କ)} \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline ୫ & ୭ & ୨ \\ \hline + & & ୨ \\ \hline = & ୮ & ୮ \\ \hline \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଖ)} \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline ୪ & ୭ & \\ \hline + & ୨ & ୩ \\ \hline = & ୯ & ୯ \\ \hline \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଗ)} \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline ୬ & & ୫ \\ \hline + & ୨ & ୩ \\ \hline = & ୮ & \\ \hline \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଘ)} \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline ୩ & ୫ & ୬ \\ \hline + & ୪ & \\ \hline = & ୧ & ୩ \\ \hline \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଙ)} \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline ୨ & ୧ & \\ \hline + & ୧ & ୭ \\ \hline = & ୩ & ୨ \\ \hline \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{(ଚ)} \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline ୭ & ୮ & ୪ \\ \hline + & ୯ & ୫ \\ \hline = & ୧ & \\ \hline \end{array} \end{array}$$

୬. ଗୋଟିଏ ବଗିଚାରୁ ୩୧୫ ଟି କମଳା, ୨୦୭ ଟି ଲିରୁ ଓ ୧୨୨ ଟି ସେଓ ତୋଳା ଗଲା । ତେବେ ବଗିଚାରୁ ମୋଟ କେତେ ଫଳ ତୋଳା ଗଲା ?

କମଳା :

ଲିରୁ :

ସେଓ :

ମୋଟ :

୭. ଯେପରି $୧୦୦ + ୫୦ = ୧୫୦$ କୁ $୧୫୦ - ୫୦ = ୧୦୦$ ଓ $୧୫୦ - ୧୦୦ = ୫୦$ ଭାବେ ଲେଖି ପାରିବା । ସେହିପରି, ତଳ ମିଶାଣକୁ ଫେଡ଼ାଣ ରୂପରେ ଲେଖିବା ।

(କ) $୩୨୫ + ୨୨୫$

(ଖ) $୬୮୫ + ୨୭୫$

(ଗ) $୮୮୦ - ୪୪୦$

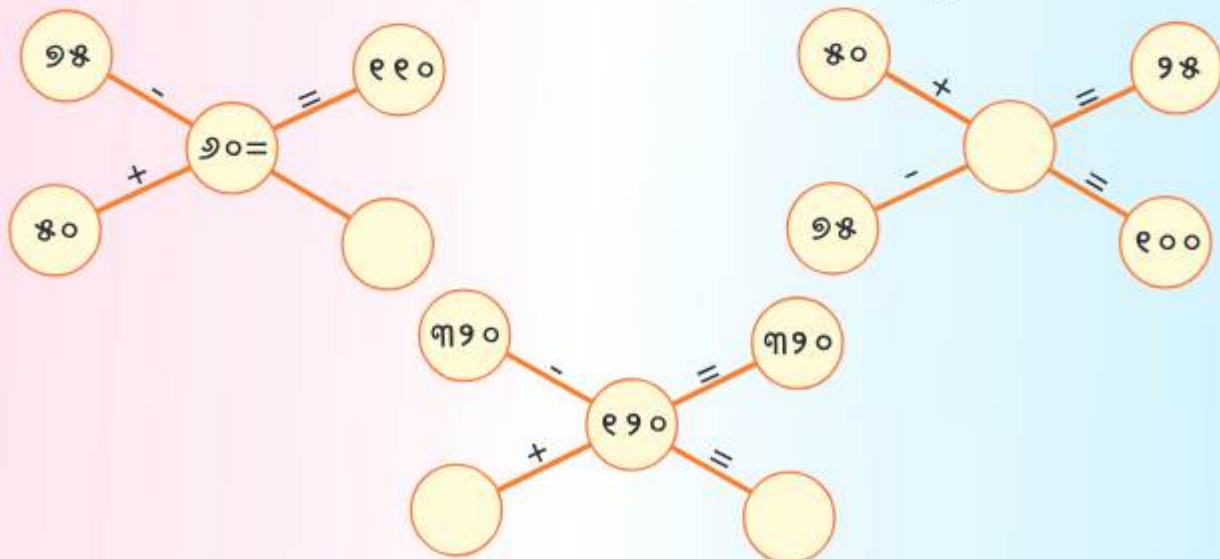
(ଘ) $୭୫୦ - ୩୩୦$

୮. ଗୋଟିଏ ଗୋଦାମରେ ୭୮୦ ବସ୍ତା ଧାନ ଓ ୭୬୫ ବସ୍ତା ଗହମ ଅଛି । ତେବେ ଧାନ ବସ୍ତା, ଗହମ ବସ୍ତା ମଧ୍ୟରେ କେଉଁଟି କମ୍ ଅଛି ? କେତେ କମ୍ ଅଛି ?

୯. ବର୍ଗୀକାର କାଗଜ ବ୍ୟବହାର କରି ଫେଡାଣ କର । $୪୭୮ - ୩୬୫ =$

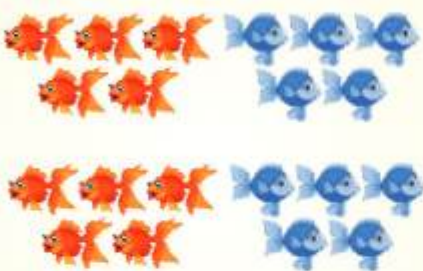
ଶତକ			ଦଶକ			ଏକକ		

୧୦. ଚିତ୍ରରେ ମିଶାଣ ଓ ଫେଡାଣ କରିବାକୁ ଦିଆଯାଇଛି । ସମାଧାନ କରି ଖାଲି ଥିବା ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

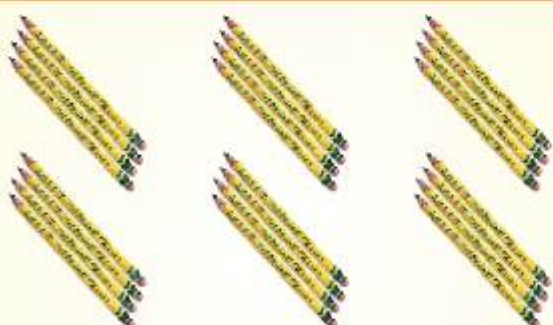
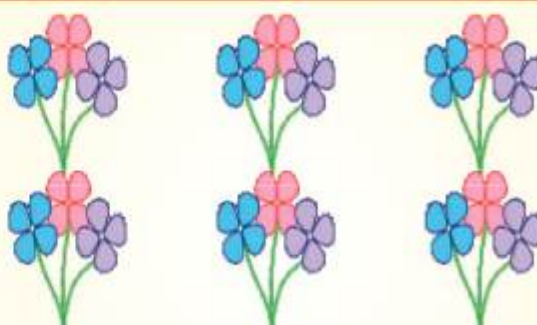

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

୧. ଚିତ୍ର ଦେଖି କ୍ରମିକ ଯୋଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପୂରଣ କରି ଶୂଣ୍ୟସ୍ଥାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

 $8 + 8 + 8 + 8 = 8 \times 8 = 90$	 + + + = $\times$ =
---	---

୨. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଓ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

 $9 \times 8 = 90$	 $\times$ =
 $\times$ =	 $\times$ =

୩. ଆସ ଖାଲିସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବା ।

$$୨୪ \times ୮ = \boxed{}$$

$$୧୪ \times ୧୦ = \boxed{}$$

$$୨୩ \times ୯ = \boxed{}$$

$$୩୫ \times ୧୦ = \boxed{}$$

$$୪୭ \times ୮ = \boxed{}$$

$$୨୬ \times ୧୦ = \boxed{}$$

$$୨୪ \times ୬ = \boxed{}$$

$$୩୨ \times ୧୦ = \boxed{}$$

$$୨୭ \times ୫ = \boxed{}$$

$$୧୭ \times ୧୦ = \boxed{}$$

$$୧୮ \times ୭ = \boxed{}$$

$$୩୯ \times ୧୦ = \boxed{}$$

୪. $୬ \times ୩ = ୧୮$

ଏଠାରେ ୬ ହେଉଛି ଗୁଣ୍ୟ

୩ ହେଉଛି ଗୁଣକ

୧୮ ହେଉଛି ଗୁଣଫଳ

ସେହିପରି $୫ \times ୬ = \boxed{}$ ରେ

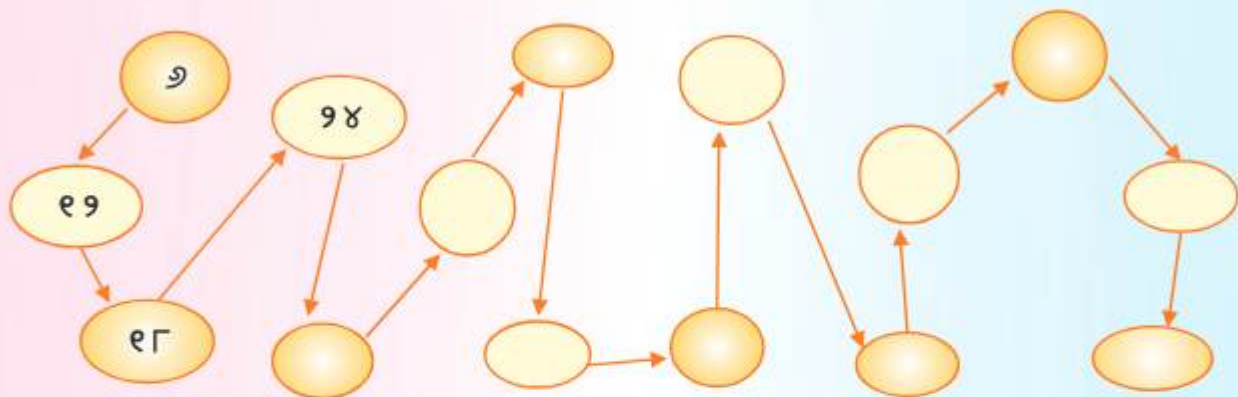
ଗୁଣ୍ୟ, ଗୁଣକ ଓ ଗୁଣଫଳକୁ ଚିହ୍ନିଆ ।

ଆମେ ଶିଖିଲେ...

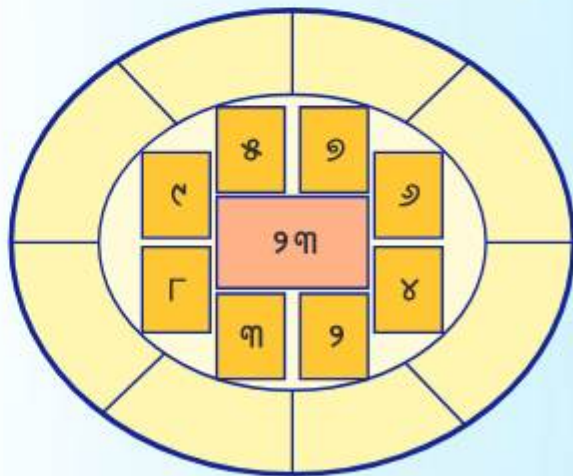
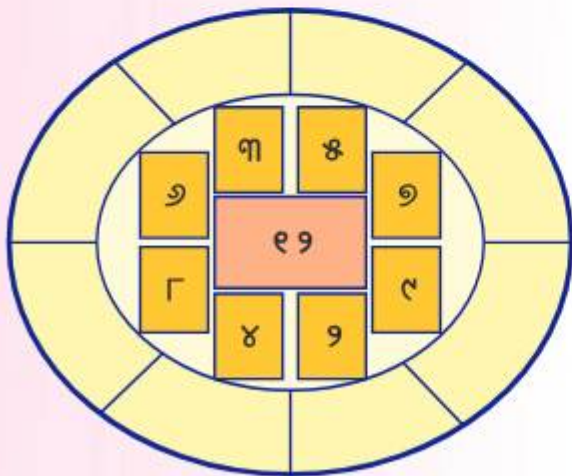
- କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାକୁ ୧୦ ଦ୍ଵାରା ଗୁଣନ କଲାବେଳେ ସଂଖ୍ୟାଟିର ଡାହାଣ ପଟେ ଏକ ଶୂନ୍ୟ (୦) ବସାଇବା ଦ୍ଵାରା ଗୁଣଫଳଟି ମିଳିଥାଏ ।
- $୨ \times ୫ = ୧୦$ ହେଉଛି, ୨ ହେଉଛି ଗୁଣ୍ୟ, ୫ ଗୁଣକ ଓ ୧୦ ଗୁଣଫଳ

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

୧. ଆସ, ତୀର ଚିହ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଠିକ୍ କ୍ରମରେ ଗୋଲ ମଧ୍ୟରେ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା ଓ ଗୁଣନ ଶିଖିବା ।

୨. ତଳେ ଥିବା ଗୋଲାକୃତି ଚିତ୍ରର ମଝିରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା (୧୨ ଓ ୨୩) କୁ ପାଖରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ସହ ଗୁଣନ କରି ଗୁଣଫଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାର କୋଠାରେ ଲେଖ ।

୩. ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନ (<, >, =) ଦିଅ।

(କ) ୧୯×୪ ୪×୧୯ (ଘ) ୪୭×୮ ୫୩×୪

(ଖ) ୧୪୪ ୧୨×୮ (ଙ) ୧୩×୮ ୨୬×୪

(ଚ) ୨୩×୫ ୨୧×୬ (ଟ) ୨୫×୧୦ ୨୫୦

୪. ଗୁଣଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର।

$$\begin{array}{r} ୬୭ \\ \times ୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୨୩ \\ \times ୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୫୬ \\ \times ୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୭୮ \\ \times ୫ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧୦୮ \\ \times ୬ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୪୨୧ \\ \times ୨ \\ \hline \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର- ୩

୧. ଗୁଣଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ଓ ଗୁଣଫଳ ସହ ମେଳ ଖାଉଥିବା କୋଡ୍‌କୁ ତଳ ବାକରୁ ଖୋଜି ଲେଖ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ କେଉଁ ଶବ୍ଦ ପାଇଲ ଲେଖ ।

୧	୮ × ୭	୩ × ୬	୪ × ୭	୭ × ୭	ମ _____
	୫୬ / ମ				

୨	୩ × ୩	୮ × ୨	୭ × ୨	୫ × ୬	ତା _____

୩	୬ × ୬	୯ × ୩	୪ × ୮	୫ × ୭	_____

ଗୁଣଫଳ	କୋଡ୍	ଗୁଣଫଳ	କୋଡ୍	ଗୁଣଫଳ	କୋଡ୍
୨୮	ମା	୯	ସ	୧୪	ସ୍ୱ
୧୮	ହା	୩୨	ଲ	୩୫	ୟ
୪୯	ୟା	୧୬	ର	୩୦	ତା
୨୭	ଦ୍ୟା	୩୬	ବି	୫୬	ମ

୨. (ବାକ୍ୟ ମଡେଲ ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା) ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଗୁଣଫଳ ମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

$$\begin{array}{rcl}
 & & \Gamma \\
 ୫୩ \times \Gamma = & \begin{array}{l} ୫୦ \\ ୩ \end{array} & \begin{array}{l} ୫୦ \times \Gamma = ୪୦୦ \\ ୩ \times \Gamma = ୨୪ \end{array} \\
 & & ୫୩ \times \Gamma = ୪୦୦ + ୨୪ \\
 & & = ୪୨୪
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 ୭୭ \times ୪ = & \begin{array}{l} \dots\dots\dots \\ \dots\dots\dots \end{array} & \begin{array}{l} \dots\dots\dots \times \dots\dots\dots = \dots\dots\dots + \dots\dots\dots \\ \dots\dots\dots \times \dots\dots\dots = \dots\dots\dots \end{array}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 ୪୯ \times ୬ = & \begin{array}{l} \dots\dots\dots \\ \dots\dots\dots \end{array} & \begin{array}{l} \dots\dots\dots \times \dots\dots\dots = \dots\dots\dots + \dots\dots\dots \\ \dots\dots\dots \times \dots\dots\dots = \dots\dots\dots \end{array}
 \end{array}$$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୪

୧. (କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ମଡେଲ ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟା) ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଗୁଣଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(୧) $୨୩ \times ୧୭ = \dots\dots\dots$

	୨୦	୩
୧୦	୨୦×୧୦ $= ୨୦୦$	୧୦×୩ $= ୩୦$
୭	୨୦×୭ $= ୧୪୦$	୩×୭ $= ୨୧$

$$\begin{array}{r} ୨୦୦ \\ + ୧୪୦ \\ + ୩୦ \\ + ୨୧ \\ \hline \end{array}$$

୩୯୧

(୨) $୬୮ \times ୪୫ = \dots\dots\dots$

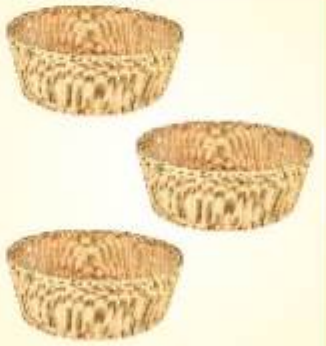
	୪୦	୫
୬୦		
୮		

୨. ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

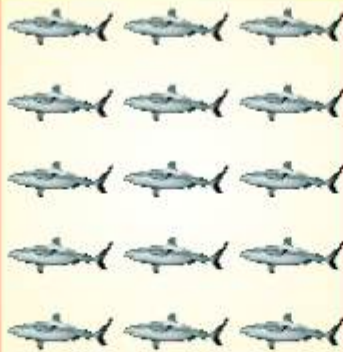
ପ୍ରଶ୍ନ	ଉତ୍ତର
ଗୋଟିଏ ଧୋତିର ଦାମ୍ ୨୦ ଟ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୪ ଟି ଧୋତିର ଦାମ୍ କେତେ ହେବ ?	
ସାଧୁ ଗୋଟିଏ ହଳ ଜୋଡ଼ା ପାଇଁ ୨ ଟି ଫିଡ଼ା ଦରକାର କରେ । ସେହିଭଳି ୧୨ ହଳ ଜୋଡ଼ା ପାଇଁ ସେ କୋତୋଟି ଫିଡ଼ା ଦରକାର କରିବ ?	
ଗୋଟିଏ ରେଡ଼ିଓର ଦାମ୍ ୨୮୦ ଟଙ୍କା । ଏକା ପ୍ରକାରର ୩ ଟି ରେଡ଼ିଓ କିଣିବାକୁ ତୁମେ ଦୋକାନୀକୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବ ?	
ରାମବାରୁ ଆଜି ତାଙ୍କ ଦୋକାନରେ ଏକାଭଳି ୫ ଟି ଚୌକି ବିକ୍ରି କଲେ । ଗୋଟିଏ ଚୌକିର ଦାମ୍ ୧୪୨ ଟଙ୍କା ହେଲେ, ସେ ମୋଟ କେତେ ଟଙ୍କାର ଚୌକି ବିକ୍ରିକଲେ ?	
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ବସଭଡ଼ା ୪୫୦ ଟଙ୍କା । ଦୁଇଜଣ ସାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ଯିବା ପାଇଁ କେତେ ଟଙ୍କା ବସ ଭଡ଼ା ଦେବେ ?	

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

୧.

ଆସ, ୨୦ଟି ପତ୍ରକୁ ୪ ସମାନ ଭାଗ କରି ଚାରିଟି ଟୋକେଇରେ ରଖିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟୋକେଇରେ କେତୋଟି ପତ୍ର ରହିଲା ।			ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା $20 \div 4 = 5$
ଆସ, ୨୦ଟି କୋଳି ୫ ସମାନ ଭାଗ କରି ପାଞ୍ଚଟି ଟୋକେଇରେ ରଖିବା ଓ ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଲେଖିବା ।			$\dots \div \dots = \dots$
ଆସ, ୨୪ଟି କମଳାକୁ ୩ ସମାନ ଭାଗ କରି ତିନୋଟି ଟୋକେଇରେ ରଖିବା ଓ ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଲେଖିବା ।			$\dots \div \dots = \dots$
ଆସ, ୨୫ଟି ଆମ୍ବକୁ ୫ ସମାନ ଭାଗ କରି ପାଞ୍ଚଟି ଟୋକେଇରେ ରଖିବା ଓ ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଲେଖିବା ।			$\dots \div \dots = \dots$

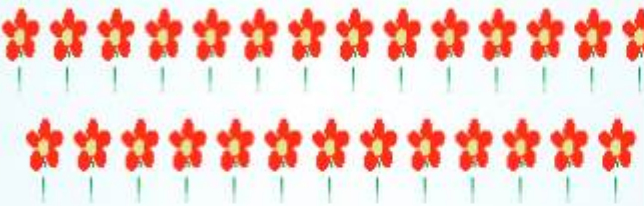
ଆସ ୧୫ଟି ମାଛକୁ ୩
ସମାନ ଭାଗ କରି ତିନୋଟି
ଟୋକେଇରେ ରଖିବା ଓ
ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଲେଖିବା ।

$$\dots \div \dots = \dots$$

ଆସ, ଏବେ ତଳେ ଦିଆଯାଇ ଥିବା ଜିନିଷ ଗୁଡ଼ିକୁ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଭାଗ କରିବା ଓ ହରଣରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ।

ଜିନିଷ	ସୂଚନା	ପ୍ରତି ଭାଗରେ ଜିନିଷ ସଂଖ୍ୟା	ହରଣରେ ପ୍ରକାଶ
	୩ ସମାନ ଭାଗ	୫ଟି	$୧୫ \div ୩ = ୫$
	୫ ସମାନ ଭାଗ		
	୬ ସମାନ ଭାଗ		
	୭ ସମାନ ଭାଗ		

	୪ ସମାନ ଭାଗ		
	୯ ସମାନ ଭାଗ		

୨. ଆସ, ଗୋଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ତା' ପାଖରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ସହ ହରଣ କରିବା ଓ ପାଖ କୋଠରିରେ ଲେଖିବା ।

୩୨	÷ ୨ =
	÷ ୪ =
	÷ ୮ =

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

୧. ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାକ ଭାଗ କରି ତାହାଣ କୋଠାରିରେ ଥିବା ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

ଚିତ୍ର	ଭାଗ	ଭାଗକ୍ରିୟା
	୩ ଭାଗ	$୧୫ \div ୩ = ୫$
	୪ ଭାଗ	$\dots \div ୪$ $= \dots$
	୫ ଭାଗ	$\dots \div ୫$ $= \dots$
	୨ ଭାଗ	$\dots \div ୨$ $= \dots$
	୨ ଭାଗ	$\dots \div ୨$ $= \dots$
	୩ ଭାଗ	$\dots \div ୩$ $= \dots$

୨. ଆସ, ଟେବୁଲର ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ୨, ୩, ୪, ୫ ଓ ୬ ଦ୍ଵାରା ଭାଗ ହୋଇ ପାରୁଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଅଲଗା ଅଲଗା କରି ଲେଖିବା ।

ସଂଖ୍ୟା	୩ ଦ୍ଵାରା	୪ ଦ୍ଵାରା	୫ ଦ୍ଵାରା	୨ ଦ୍ଵାରା	୯ ଦ୍ଵାରା
୧୦, ୨୭, ୩୫, ୨୪, ୧୪, ୧୬, ୧୮, ୨୮, ୫୬, ୫୫, ୨୫, ୪୦, ୭୦					

୩. ଆସ, କେତେ ଥର ବିଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ଦେଖିବା ।

୧୫ ରୁ ୫	୨୪ ରୁ ୬	୩୦ ରୁ ୫	୪୫ ରୁ ୯	୪୮ ରୁ ୮	୪୨ ରୁ ୭
୧୫ $- ୫$ (୧ ଥର) ୧୦ $- ୫$ (୨ ଥର) ୫ $- ୫$ (୩ ଥର) ୦					
$୧୫ \div ୫ = ୩$					

୪. ଆସ, ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ହରଣ ମାନଙ୍କୁ କରି ଦିଆଯାଇଥିବା ଖାଲି କୋଠାରେ ଭାଗଫଳ ଲେଖିବା ।

ହରଣ	ଭାଗଫଳ		ହରଣ	ଭାଗଫଳ
$୧୮ \div ୩$			$୭୦ \div ୧୦$	
$୨୭ \div ୯$			$୫୦ \div ୧୦$	
$୪୫ \div ୫$			$୩୦ \div ୧୦$	
$୭୨ \div ୮$			$୮୦ \div ୧୦$	
$୮୧ \div ୯$			$୬୦ \div ୧୦$	
$୪୯ \div ୭$			$୯୦ \div ୧୦$	
$୪୮ \div ୬$			$୪୦ \div ୧୦$	

ଆମେ ଶିଖିଲେ...

- ଏକକ ଘରେ ଶୂନ୍ୟ ଥିବା କୌଣସି ସଂଖ୍ୟାକୁ ୧୦ ରେ ହରିଲେ ସେହି ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟ (୦) ଉଠିଯାଇ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ମିଳେ ତାହା ଭାଗଫଳ ହୋଇଯାଏ ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୩

୧୪, ୨୧, ୧୭, ୨୪, ୨୭, ୧୧
୮, ୯, ୧୫, ୧୦, ୨୨, ୧୮, ୨୩

ମାଙ୍କଡ଼ଟି ୩ ଦ୍ୱାରା ଭାଗ ହୋଇ ପାରୁଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଆଣି ତାହାଣ ପଟ ବାକ୍ସରେ ଭର୍ତ୍ତି କଲା । ଆସ ଆମେ ସେହି ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ବାକ୍ସରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିବା ।

ଆମେ ଶିଖିଲେ ?

ଏକ ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ($୨୦ \div ୫ = ୪$) ରେ
୨୦ ହେଉଛି ଭାଜ୍ୟ, ୫ ହେଉଛି ଭାଜକ ଓ ୪ ହେଉଛି ଭାଗଫଳ ।

୧. ଆସ, ତଳ ଟେବୁଲରେ ଥିବା ଭାଜ୍ୟ, ଭାଜକ ଓ ଭାଗଫଳ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଟି ହଜିଯାଇଛି ତାକୁ ଖୋଜି ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଲେଖିବା ।

ଭାଜ୍ୟ	ଭାଜକ	ଭାଗଫଳ	ହରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା
୧୨	୩	୪	$୧୨ \div ୩ = ୪$
୨୫	୫		
	୨	୯	
୪୨		୭	
୩୫	୭		
	୮	୮	
୨୭	୯		

୨. କଲମ ଗୁଡ଼ିକୁ ୩ ଜଣ ଛାତ୍ର ସମାନ ଭାବରେ ବାଣ୍ଟିନେଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ର କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ କଲମ ନେଲେ ?

୩. ଗୋଟିଏ ଡବାରେ ୬ଟି କ୍ରିକେଟ୍ ବଲ ଥାଏ । ତେବେ ୪୨ ଟି କ୍ରିକେଟ୍ ବଲ ରଖିବାକୁ କେତୋଟି ଡବା ଦରକାର ?

୪. ୮ ଜଣ ସାଙ୍ଗ ବେଲୁନଗୁଡ଼ିକୁ ସମାନ ଭାବେ ବାଣ୍ଟିନେଲେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ନେବେ ?

୫. ୧୬ ଟି ଫୁଟବଲ୍ ଅଛି । କିଛି ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନଭାବରେ ବଣ୍ଟାଯିବ ।

(କ) ୨ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟାଗଲେ, ଜଣକା କେତୋଟି ପାଇବେ ।

(ଖ) ୪ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟାଗଲେ, ଜଣକା କେତୋଟି ପାଇବେ ।

(ଗ) ୮ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟାଗଲେ, ଜଣକା କେତୋଟି ପାଇବେ ।

୬. ଆସ, ଟେବୁଲରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଭାଗ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।

$୪ \times ୬ = ୨୪$	$୨୪ \div ୪ = ୬$	$୨୪ \div ୬ = ୪$
$୩ \times ୭ = ୨୧$		
$୫ \times ୮ = ୪୦$		
$୭ \times ୮ = ୫୬$		
$୨ \times ୯ = ୧୮$		
$୮ \times ୯ = ୭୨$		
$୪ \times ୭ = ୨୮$		
$୮ \times ୬ = ୪୮$		

୭. ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

$୧୨ \div ୪ =$

$୫୦ \div ୫ =$

$୬୦ \div ୧୦ =$

$୨୭ \div ୩ =$

$୧୮ \div ୩ =$

$୪୮ \div ୮ =$

$୪୫ \div ୯ =$

$୨୭ \div ୯ =$

$୪୨ \div ୬ =$

$୩୬ \div ୪ =$

$୩୫ \div ୫ =$

$୮ \div ୮ =$

$୨୪ \div ୮ =$

$୭୨ \div ୯ =$

$୧ \div ୧ =$

$୧୬ \div ୨ =$

$୫୫ \div ୬ =$

$୨୪ \div ୩ =$

$୨୮ \div ୭ =$

$୩୨ \div ୪ =$

$୨୧ \div ୭ =$

$୪୦ \div ୧୦ =$

$୪୫ \div ୫ =$

$୪୯ \div ୭ =$

$୬୩ \div ୭ =$

$୩୦ \div ୬ =$

$୬୩ \div ୯ =$

$୪୮ \div ୬ =$

$୨୧ \div ୩ =$

$୪୦ \div ୫ =$

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୪

ଆସ, ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେବା ।

ପ୍ରଶ୍ନ	ଉତ୍ତର
୪୦ ଟଙ୍କାକୁ ସମାନ ଚାରି ଭାଗକଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଗରେ କେତେ ଟଙ୍କା ପଡ଼ିବ ?	 ଭାଗ = ଟଙ୍କା ୧ ଭାଗ = ÷ = ଟଙ୍କା
୨୪ ଟି ପେଣ୍ଟକୁ ସମାନ ୮ ଭାଗ କଲେ ଗୋଟିଏ ଭାଗରେ କେତେ ପଡ଼ିବ ?	 ଭାଗ = ପେଣ୍ଟ ୧ ଭାଗ = ÷ = ଟିପେଣ୍ଟ
ସମାନ ମୂଲ୍ୟର ୯ ଟି ଗପ ବହିର ଦାମ ୩୬ ଟଙ୍କା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗପ ବହିର ଦାମ କେତେ ଟଙ୍କା ?	
ତୁମ ବାପା ପ୍ରତିଦିନ ସମାନ ଭାବରେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ୮ ଦିନରେ ୮୦ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରନ୍ତି । ଦିନକୁ ସେ କେତେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରନ୍ତି ?	
ତୁମେ ୪ ଟି କୋବିକୁ ୨୪ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଆଣିଲ । ୬ ଟି କୋବି ଆଣିଥିଲେ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ?	
୩୬ ମିଟର ଲମ୍ବ ଏକ ଫିଡାରୁ ୪ ମିଟର ଲମ୍ବ ବିଶିଷ୍ଟ କେତୋଟି ଫିଡା କଟା ଯାଇପାରିବ ?	
୬୪ ଟି ଆମ୍ବ ଗଛକୁ ଏକ ପଡ଼ିଆରେ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି କରି ୮ ଟି ଧାଡ଼ିରେ ଗଛ ଲଗାଯାଇଥିଲେ କେତୋଟି ଧାଡ଼ି ହେବ ?	

ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଫର୍ମ - ୪

୧. ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ।

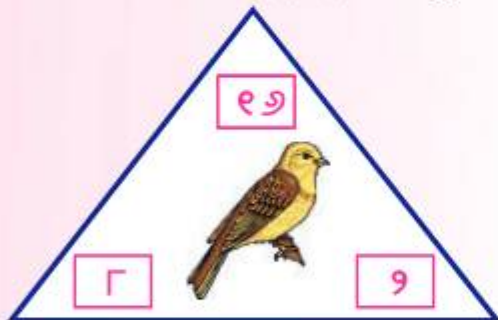
ତିନୋଟି କୋଠାରେ ଥିବା ବଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯଦି ୪ଟି ଝୁଡ଼ିରେ ସମାନ ଭାବରେ ରଖିବା, ତେବେ ପ୍ରତି ଝୁଡ଼ିରେ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ବଲ ରଖିପାରିବା ।

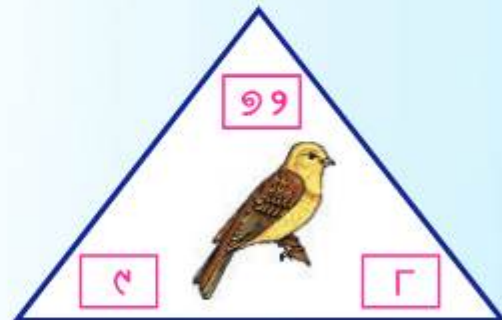
ଦୁଇଟି କୋଠାରେ ଥିବା ବେଲୁନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯଦି ୫ଟି ଝୁଡ଼ିରେ ସମାନ ଭାବରେ ରଖିବା, ତେବେ ପ୍ରତି ଝୁଡ଼ିରେ କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ବେଲୁନ ରଖିପାରିବା ଲେଖ ।

୨. ନିମ୍ନ ଚିତ୍ରଦ୍ୱୟରେ ତିନୋଟି ଲେଖାଁ ସଂଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରତି ଚିତ୍ରରେ ଗାଣିତିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

	×		=	
	×		=	
	÷		=	
	÷		=	

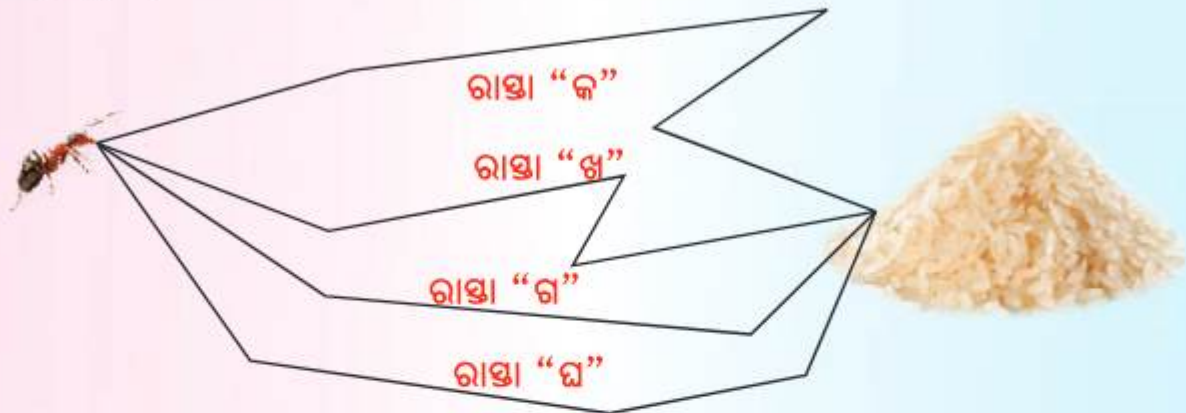
	×		=	
	×		=	
	÷		=	
	÷		=	

୩. ଆସ, ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ।

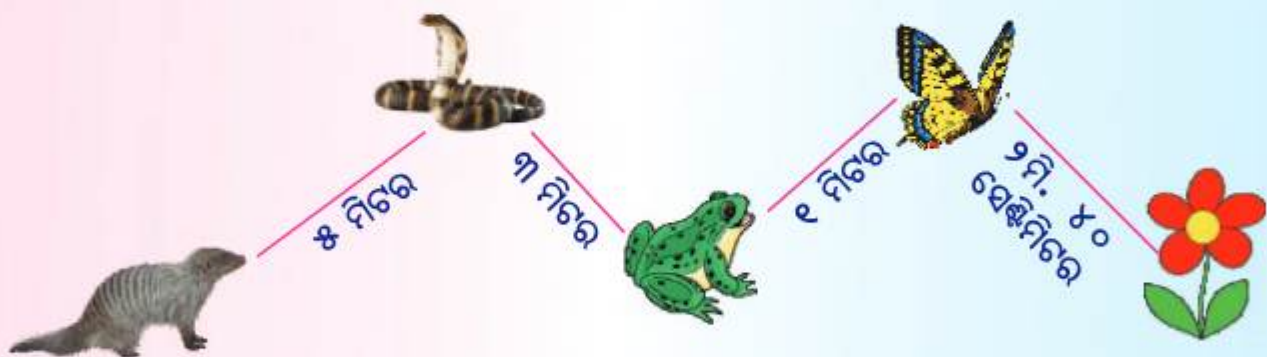
ପ୍ରଶ୍ନ	ଉତ୍ତର
ଗୋଟିଏ ଝୁଡ଼ିରେ ୯ଟି ବେଲ ରଖିହୁଏ । ୪୫ଟି ବେଲ ରଖିବା ପାଇଁ କେତୋଟି ଝୁଡ଼ି ଆବଶ୍ୟକ ?	_____ ଟି ବେଲ ରଖିହୁଏ _____ ଟି ଝୁଡ଼ିରେ । _____ ଟି ବେଲ ରଖିହେବ _____ $\div$ ୯ = _____ ଟି ଝୁଡ଼ିରେ $\therefore$ ୪୫ଟି ବେଲ ରଖିବା ପାଇଁ _____ ଟି ଝୁଡ଼ି ଆବଶ୍ୟକ ।
ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ୮ ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ପଢ଼ନ୍ତି । କୋଭିଡ୍-୧୯ରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ୨୪ଟି ମାସ୍କ ଆଣି ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବରେ ବଣ୍ଟିଲେ । ଜଣକା କେତୋଟି ଲେଖାଏଁ ମାସ୍କ ପାଇଲେ ?	ମୋଟ ମାସ୍କ ସଂଖ୍ୟା = _____ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା = _____ ଜଣକା ମାସ୍କ ପାଇବେ = _____ $\div$ _____ = _____ ଟି $\therefore$ ଜଣକା _____ ଟି ଲେଖାଏଁ ମାସ୍କ ପାଇଲେ ।
୪ଟି କଲମର ଦାମ ୨୦ ଟଙ୍କା ହେଲେ, ୫ଟି କଲମର ଦାମ କେତେ ଟଙ୍କା ?	
ହରି ପାଖରେ ଯେତେ କମଳା ଅଛି, ମଧୁ ପାଖରେ ତା'ର ୩ ଗୁଣ କମଳା ଅଛି । ଯଦି ଦୁହେଁ କମଳା ମିଶି ୪୦ ହୁଏ, ତେବେ କାହା ପାଖରେ କେତୋଟି କମଳା ଅଛି ?	
ଗୋଟିଏ କାର ୪ ଲିଟର ପେଟ୍ରୋଲରେ ୪୦ କି.ମି. ଦୂର ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇପାରେ, ତେବେ ୬୦ କି.ମି. ଦୂର ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା ପାଇଁ କେତେ ପେଟ୍ରୋଲ ଆବଶ୍ୟକ ?	

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୧

୧. ପିମ୍ପୁଡ଼ିଟିଏ ଚାଉଳ ଗଦା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଦୂର ରାସ୍ତାକୁ ଖୋଜୁଛି । କେଉଁଟି ସବୁଠାରୁ କମ୍ ରାସ୍ତା ।

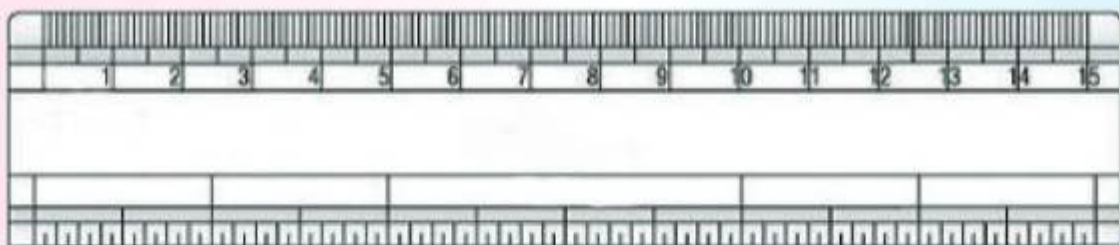

ଏହାଠାରୁ ଛୋଟ ରାସ୍ତା ଟାଣି ପାରିବ କି ? ତୁମେ ଟାଣିଥିବା ଛୋଟ ରାସ୍ତାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ କେତେ ?

୨. ନେଉଳ ଠାରୁ ସାପ _____ ମିଟର ଦୂରରେ ଅଛି ।
 ସାପ ଠାରୁ ବେଙ୍ଗ _____ ମିଟର ଦୂରରେ ଅଛି ।
 ବେଙ୍ଗ ଠାରୁ ପ୍ରଜାପତିଟି _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଦୂରରେ ଅଛି ।
 ପ୍ରଜାପତି ଠାରୁ ଫୁଲ _____ ମିଟର _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର
 ବା _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଦୂରରେ ଅଛି ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

ଏହି ସ୍କେଲରେ ସର୍ବାଧିକ _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ରେଖା ମାପ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

_____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

_____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

_____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

_____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

_____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩

୧.

ପ୍ରଥମ ତୀରର ଦୈର୍ଘ୍ୟ _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

ଦ୍ୱିତୀୟ ତୀରର ଦୈର୍ଘ୍ୟ _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

ଦ୍ୱିତୀୟ ତୀରର ଦୈର୍ଘ୍ୟ, ପ୍ରଥମ ତୀରର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଠାରୁ _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର ବଡ଼ ।

୨.

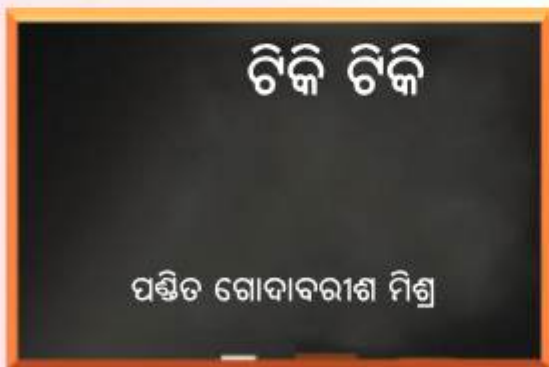
ପେନସିଲ୍‌ଟିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

ପେନସିଲ୍‌ଟିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର

ଛୋଟ ପେନସିଲ୍‌ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ, ବଡ଼ ପେନସିଲ୍‌ର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଠାରୁ _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର ସାନ ।

୩.

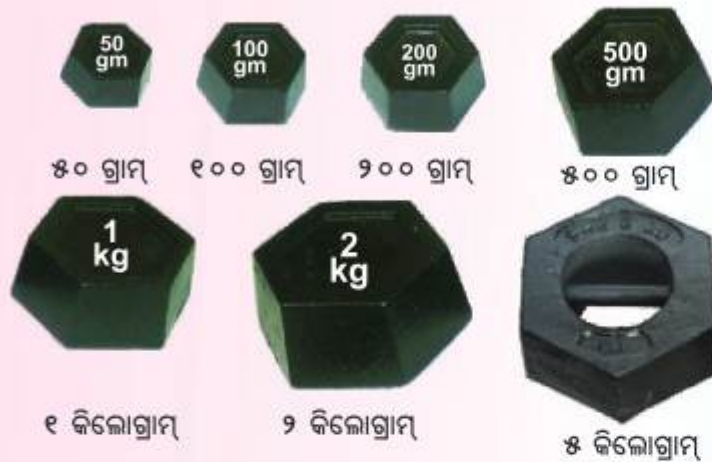

ଚିତ୍ରରେ କଳାପଟାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର ।

ଚିତ୍ରରେ କଳାପଟାର ପ୍ରସ୍ଥ _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର ।

ଚିତ୍ରଟିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ, ପ୍ରସ୍ଥ, ଠାରୁ _____ ସେଣ୍ଟିମିଟର ବଡ଼ ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- କ. ୧୦୦ ଗ୍ରାମ = ଟି ୫୦ ଗ୍ରାମ
- ଖ. ୧୫୦ ଗ୍ରାମ = ଟି ୧୦୦ ଗ୍ରାମ + ଟି ୫୦ ଗ୍ରାମ
- ଗ. ୨୦୦ ଗ୍ରାମ = ଟି ୧୦୦ ଗ୍ରାମ = ଟି ୫୦ ଗ୍ରାମ
- ଘ. ୨୫୦ ଗ୍ରାମ = ଟି ୧୦୦ ଗ୍ରାମ + ଟି ୫୦ ଗ୍ରାମ
- = ଟି ୧୦୦ ଗ୍ରାମ + ଟି ୫୦ ଗ୍ରାମ
- = ଟି ୧୦୦ ଗ୍ରାମ + ଟି ୫୦ ଗ୍ରାମ
- ଙ. ୫୦୦ ଗ୍ରାମ = ଟି ୧୦୦ ଗ୍ରାମ = ଟି ୫୦ ଗ୍ରାମ
- = ଟି ୨୦୦ ଗ୍ରାମ + ଟି ୫୦ ଗ୍ରାମ
- ଚ. ୧ କି.ଗ୍ରା = ଟି ୫୦୦ ଗ୍ରାମ = ଟି ୨୦୦ ଗ୍ରାମ
- = ଟି ୧୦୦ ଗ୍ରାମ = ଟି ୫୦ ଗ୍ରାମ

୨. ରବିର ବାପା ମା ତା'ର ପ୍ରଥମ ଜନ୍ମଦିନରେ ତା'ଓଜନର ୩ ଗୁଣ ମିଳେ ବାଣ୍ଟିଲେ । ରବିର ଓଜନ ୮ କି.ଗ୍ରା ହେଲେ-

୮ × ୩ = କି.ଗ୍ରା ବା ଗ୍ରାମ ଓଜନର ମିଳେ ବାଣ୍ଟିଥିବେ ।

୩. ପାତ୍ରରେ ସର୍ବାଧିକ କେତେ ପରିମାଣର ତରଳ ପଦାର୍ଥ ରହି ପାରିବ ବୋଲି ଭାବୁଛ, ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲେଖାଥିବା ମାପ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ।

(କ)		୧ ଲିଟରରୁ କମ, ୧ ଲିଟର, ୧ ଲିଟରରୁ ଅଧିକ
(ଖ)		୧ ଲିଟରରୁ କମ, ୧ ଲିଟର, ୧ ଲିଟରରୁ ଅଧିକ
(ଗ)		୧ ଲିଟରରୁ କମ, ୧ ଲିଟର, ୧ ଲିଟରରୁ ଅଧିକ
(ଘ)		୧ ଲିଟରରୁ କମ, ୧ ଲିଟର, ୧ ଲିଟରରୁ ଅଧିକ
(ଙ)		୧ ଲିଟରରୁ କମ, ୧ ଲିଟର, ୧ ଲିଟରରୁ ଅଧିକ
(ଚ)		୧ ଲିଟରରୁ କମ, ୧ ଲିଟର, ୧ ଲିଟରରୁ ଅଧିକ

୪. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ଦୋକାନୀ ତେଲ ମାପିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରେ ।

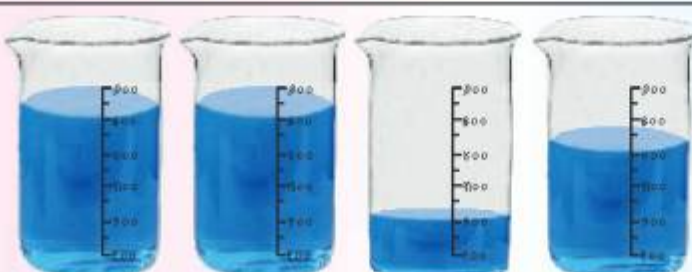
(ଖ) ଦୋକାନରେ ପକାରେ ମାପ ହେଉଥିବା ୩ଟି ଜିନିଷର ନାମ ଲେଖ ।

(ଗ) ୧ ଲିଟର = ମିଲିଲିଟର

(ଘ) ୩ ଲିଟର = ମିଲିଲିଟର

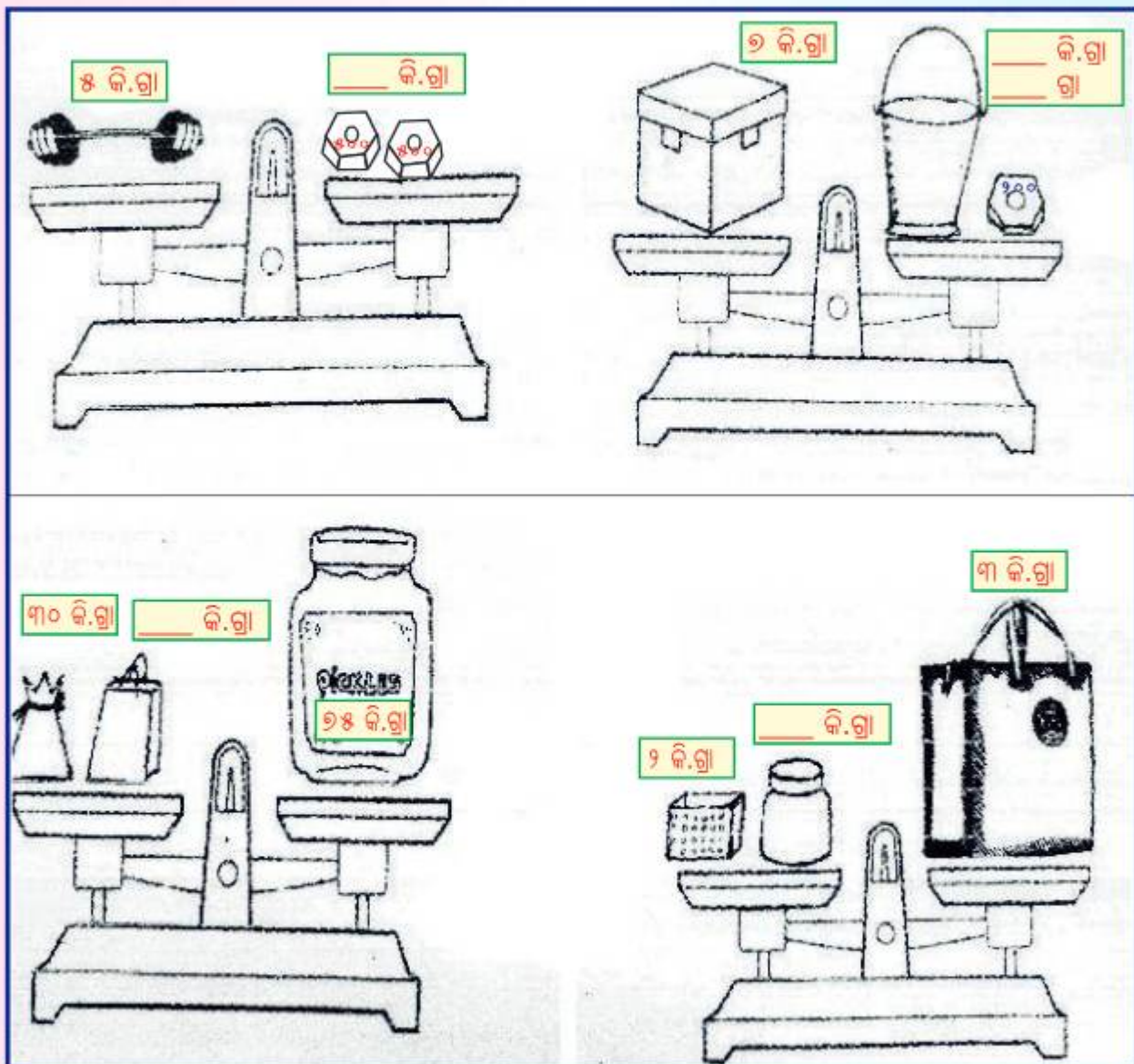
କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

ସୂଚନା : ମାପ ପାତ୍ରରେ ଥିବା ତରଳ ପଦାର୍ଥର ମାପ ପରିମାଣକୁ ପାର୍ଶ୍ବରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

(କ)		= ମିଲିଲିଟର
(ଖ)		= ମିଲିଲିଟର = ଲିଟର ମିଲିଲିଟର
(ଗ)		= ମିଲିଲିଟର = ଲିଟର ମିଲିଲିଟର
(ଘ)		= ମିଲିଲିଟର = ଲିଟର ମିଲିଲିଟର
(ଙ)		= ମିଲିଲିଟର = ଲିଟର ମିଲିଲିଟର

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୩

୧. ବସ୍ତୁଟି କେତେ ଓଜନର ହେଲେ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ବର ଓଜନ ସମାନ ହେବ ।

୨. ଗୋଟିଏ ବିସ୍ଫୁର୍ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବା ଟିଣର ଓଜନ ୧୭ କି.ଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍, ଖାଲି ଡବାଟିର ଓଜନ ୨ କି.ଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ । ଟିଣ ଡବାରେ ଥିବା ବିସ୍ଫୁଟର ଓଜନ କେତେ ?

୩. ତୁମେ ଦୋକାନରୁ ୧ କି.ଗ୍ରା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଚିନି, ୨ କି.ଗ୍ରା ୨୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଚାଉଳ ଓ ୭୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଡାଲି କିଣିଲ । ତୁମେ ମୋଟ କେତେ ଓଜନର ଜିନିଷ କିଣିଲ ?

କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରୁ ଶିଖିବା

M-316

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

(ଏକ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିବସ ଓ ତାରିଖ ଚିହ୍ନଟକରିବେ)

୧. ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ କେଉଁ ମାସ କେତେ ଦିନ ରହେ ଗାର ଟାଣି ଯୋଡ ।

୨. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରକୁ ଦେଖି ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରକୁ କୋଠାରେ ଲେଖ ।

କ) କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରଟି କେଉଁ ମସିହାର ?

ଖ) କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରଟି କେଉଁ ମାସର ?

ଗ) ଏହି ମାସଟିର ପ୍ରଥମ ବାରର ନାମ ଲେଖ ।

ଘ) ଏହି ମାସଟିର ଶେଷ ବାରର ନାମ ଲେଖ ।

ଙ) ଏହି ମାସରେ କେତୋଟି ଶନିବାର ଅଛି ?

ଚ) କେଉଁ ବାର ଗୁଡିକ ଶନିବାର ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ସମାନ ?

ଛ) ଏହି ମାସରେ କେତୋଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସପ୍ତାହ ଅଛି ?

ଜାନୁଆରୀ-୨୦୨୦

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
★	★	★	୧	୨	୩	୪
୫	୬	୭	୮	୯	୧୦	୧୧
୧୨	୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮
୧୯	୨୦	୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫
୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୩୦	୩୧	★

୩. ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ର ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
★	★	★	★	★	୧	୨
୩		୫				୯
			୧୩			
	୧୮					୨୩
୨୪				୨୮		୩୦

୪. ପ୍ରଶ୍ନ-୩ ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର କାଲେଣ୍ଡରଟିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି

୫. ୩ ନଂ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରଟି କେଉଁ କେଉଁ ମାସର ହୋଇପାରେ ?

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

(ଏକ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିବସ ଓ ତାରିଖ ଚିହ୍ନଟକରିବେ)

୧. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

କ) ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ଟି ମାସର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା ୩୧ ।

ଖ) ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ଟି ମାସର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା ୩୦ ।

ଗ) ଗୋଟିଏ ମାସରେ ଗୋଟିଏ ବାର ସର୍ବାଧିକ ଥର ରହିପାରିବ ।

ଘ) ବର୍ଷର ମାସର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ଅନ୍ୟ କୋଣସି ମାସର ଦିନସଂଖ୍ୟା ସମାନ ନଥାଏ ।

୨. ଠିକ୍ ଉତ୍ତରକୁ କୋଠାରେ ଲେଖ ।

କ) ଗୋଟିଏ ଅଧିବର୍ଷରେ ଫେବୃଆରୀ ମାସର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

କ) ୩୧

ଖ) ୩୦

ଗ) ୨୮

ଘ) ୨୯

ଖ) ମାସର ପ୍ରଥମ ରବିବାର ୭ ତାରିଖ ହେଲେ ମାସର ୧ ତାରିଖ କେଉଁ ବାର ହୋଇଥିଲା ?

କ) ଶନିବାର

ଖ) ସୋମବାର

ଗ) ରବିବାର

ଘ) ଶୁକ୍ରବାର

ଗ) ଗୋଟିଏ ମାସର ଦ୍ଵିତୀୟ ସୋମବାର ୧୪ ତାରିଖ ହେଲେ ଚତୁର୍ଥ ସୋମବାର କେତେ ତାରିଖରେ ହେବ ?

କ) ୧୫

ଖ) ୨୧

ଗ) ୨୮

ଘ) ୩୦

ଘ) ୩୧ ଦିନିଆ ଗୋଟିଏ ମାସରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବୁଧବାର ୮ ତାରିଖ ହେଲେ ସେ ମାସରେ କେତୋଟି ମଙ୍ଗଳବାର ହେବ ?

କ) ୫

ଖ) ୪

ଗ) ୩

ଘ) ୨

୩. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରକୁ ଦେଖି ନିମ୍ନରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରକୁ କୋଠାରେ ଲେଖ ।

ଡିସେମ୍ବର-୨୦୨୦

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
★	★	୧	୨	୩	୪	୫
୬	୭	୮	୯	୧୦	୧୧	୧୨
୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮	୧୯
୨୦	୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫	୨୬
୨୭	୨୮	୨୯	୩୦	୩୧	★	★

କ) ୨୩ ତାରିଖଟି କେଉଁ ବାର ?

ଖ) ‘ଚିକି’ ଶେଷ ମଙ୍ଗଳବାରରେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯିବ । ତେବେ ସେ, କେଉଁ ତାରିଖରେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯିବ ?

ଗ) ‘ରଶ୍ମିତା’ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶନିବାର ଦିନ ନାଚ ଶିଖିବାକୁ ଯାଏ । ତେବେ ଏହି ମାସରେ ସେ କେତେ ଦିନ ନାଚ ଶିଖିବାକୁ ଯିବ ?

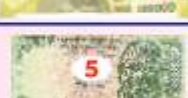
ଘ) ତୃତୀୟ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ‘ଅକ୍ଷୟ’ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସିନଥିଲା, ତେବେ ସେ କେଉଁ ତାରିଖରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲା ?

ଙ) ‘ଜଗନ୍ନାଥପାଟଣା’ରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ଚତୁର୍ଥ ରବିବାର ଦିନ ହାଟ ବସେ । ତେବେ ଏହି ମାସରେ କେଉଁ କେଉଁ ତାରିଖରେ ହାଟ ବସିବ ?

୪. ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୦ ମସିହାର ୩୦ ତାରିଖ ଗୁରୁବାର ହୋଇଥିଲେ ଫେବୃଆରୀ ମାସର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି

୧. କେଉଁ ନୋଟ ମୁଦ୍ରାରୁ କେତୋଟି ନେଲେ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନୋଟ ମୁଦ୍ରା ପରିମାଣ ସହ ସମାନ ହେବ ?

ନୋଟ ମୁଦ୍ରା			କେଉଁଥିରୁ କେତୋଟି ନେବା
	ଓ		
	ଓ		
	ଓ		
	ଓ		

୨. ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକର ତଳେ ସେମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟକୁ ଦେଖି ଶୂନ୍ୟକୋଠର ପୂରଣ କର ।

କ) ଗୋଟିଏ କପ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ବହିର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା}$$

ଖ) ଗୋଟିଏ ଜ୍ୟାମିତି ବାକ୍ସ ଓ ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟାର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା}$$

ଗ) ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟା, ଗୋଟିଏ ବହି ଓ ଗୋଟିଏ ଗୁଡିର ଦାମ ମିଶି କେତେ ?

$$\boxed{} + \boxed{} + \boxed{} = \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା}$$

ଘ) ଛତା ଦାମ ଠାରୁ ବହିର ଦାମ କେତେ କମ ?

$$\boxed{} - \boxed{} = \boxed{} \text{ ଟଙ୍କା}$$

ଙ) କେଉଁ କେଉଁ ଦୁଇଟି ଜିନିଷର ଦାମ ମିଶି ୧୦୦ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେଉଛି ଲେଖ ।

କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୨

୧. ରହିମ୍ ପାଖରେ ୮୫ ଟଙ୍କା ୬୦ ପଇସା ଥିଲା । ତା'ର ମାମୁଁ ତାକୁ ୫୦ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସା ଦେଲେ । ସେ ସବୁ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଗୋଟିଏ ବଲ୍ କିଣିଲା । ତେବେ ବଲ୍ ର ଦାମ କେତେ ?

ରହିମ୍ ପାଖରେ ଥିଲା = ୮୫ ଟଙ୍କା ୬୦ ପଇସା

ମାମୁଁ ଦେଲେ = ୫୦ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସା

ବଲ୍ ର ଦାମ = _____

୨. ଟିକି ପାଖରେ ୯୦ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସା ଥିଲା । ସେ ବଜାରରୁ ୭୫ ଟଙ୍କା ୨୫ ପଇସାର ପରିବା ଆଣିଲା । ତେବେ ତା' ପାଖରେ ଆଉ କେତେ ରହିଲା ?

ପାଖରେ ଥିଲା = ୯୦ ଟଙ୍କା ୫୦ ପଇସା

ପରିବା ଆଣିଲା = ୭୫ ଟଙ୍କା ୨୫ ପଇସା

ପାଖରେ ରହିଲା = _____

କାର୍ଯ୍ୟପଞ୍ଜି-୧

୧. ମୁଁ ଧରିଥିବା ଘଣ୍ଟାର ସମୟ ସହିତ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଯେଉଁ ଘଣ୍ଟାର ସମୟ ସମାନ, ସେଥିରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

୨. ଘଣ୍ଟା ଚିତ୍ର ଦେଖି ସମୟକୁ ଚିତ୍ର ତଳେ ଥିବା କୋଠାରେ ଲେଖ ।

୩. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ର ତଳେ ଥିବା କୋଠାରେ ସମୟ ଅନୁସାରେ ଚିତ୍ରରେ ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ଓ ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟାର ଚିତ୍ର କର ।

୪ ଟା

୮ ଟା
୩୦ ମିନିଟ୍

୭ ଟା
୧୫ ମିନିଟ୍

୫ ଟା
୪୫ ମିନିଟ୍

୪. ପ୍ରଥମ ଘଣ୍ଟାର ସମୟକୁ ଦୁଇ ପ୍ରକାରରେ ତଳେ ଥିବା କୋଠାରେ ଲେଖା ଯାଇଛି । ସେହିପରି ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟ ଘଣ୍ଟାର ସମୟକୁ ଦୁଇ ପ୍ରକାରରେ ଚିତ୍ର ତଳେ ଥିବା କୋଠାରେ ଲେଖ ।

ପ୍ରଥମ

ଘ ୧ଟା ୫୦ ମିନିଟ୍ ବା ୨ ଟା
ବାଜିବାକୁ ୧୦ ମିନିଟ୍ ବାକି ଅଛି

ଦ୍ୱିତୀୟ

ତୃତୀୟ

୫. ଟିକି ଗୋଟିଏ ଦିନରେ କରୁଥିବା କାମର ସମୟକୁ ଘଣ୍ଟା ଚିତ୍ର କରି ଦେଖାଅ ।

ସକାଳୁ ୭:୦୦ - ୬ଟା	ଘର ପାଠପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ କରେ ଘ ୭.୧୫ ମିନିଟ୍	ଘ ୧୦ଟା ବାଜିବାକୁ ୨୦ ମିନିଟ୍ ବାକି ସମୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଏ

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି-୨

୧. ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ଓ ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟାର ଚିତ୍ର କର ।

୩୦ ମିନିଟ୍ ପୂର୍ବରୁ
ହୋଇଥିବା ସମୟ

୩୦ ମିନିଟ୍ ପରେ
ହେବାକୁ ଥିବା ସମୟ

୨. ତୁମେ ଘରେ ୩ ଘଣ୍ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍ ପାଠ ପଢ଼ୁ ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୫ ଘଣ୍ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍ ପାଠ ପଢ଼ା ତେବେ ତୁମେ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ମୋଟ କେତେ ସମୟ ପାଠ ପଢ଼ ?

ଘରେ ପଢ଼ିବାର ସମୟ

ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ିବାର ସମୟ

ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ମୋଟ ପାଠ ପଢ଼ା ସମୟ

ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

୩. ଦିନ ସମୟରେ ବହି ଦୋକାନଟି ଖୋଲିବା ସମୟ

ଦିନ ସମୟରେ ବହି ଦୋକାନଟି ବନ୍ଦ ହେବା ସମୟ

ତେବେ ବହି ଦୋକାନଟି ଦିନ ସମୟରେ କେତେ ସମୟ ପାଇଁ ଖୋଲା ରହିଲା ?

ବହି ଦୋକାନଟି ବନ୍ଦ ହେବା ସମୟ

ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

ବହି ଦୋକାନଟି ଖୋଲିବା ସମୟ

ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

ବହି ଦୋକାନଟି ଦିନ ସମୟରେ ଖୋଲା ରହିବା ସମୟ ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ୍

୪. ଯୋଗେଷ୍ଟ ସକାଳ ଘ ୭ ଟା ୧୫ ମିନିଟ୍ ରେ ପାଠପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ କଲା । ତା'ର ପାଠପଢ଼ା ଘ ୯ ଟା ୪୫ ମିନିଟ୍ରେ ସାରିଲା । ତେବେ ସେ କେତେ ସମୟ ପାଠ ପଢ଼ିଲା ?

ପାଠପଢ଼ା ଶେଷ କଲା

ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

ପାଠପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ କଲା ।

ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

ପାଠ ପଢ଼ିବା ସମୟ

ଘଣ୍ଟା

ମିନିଟ୍

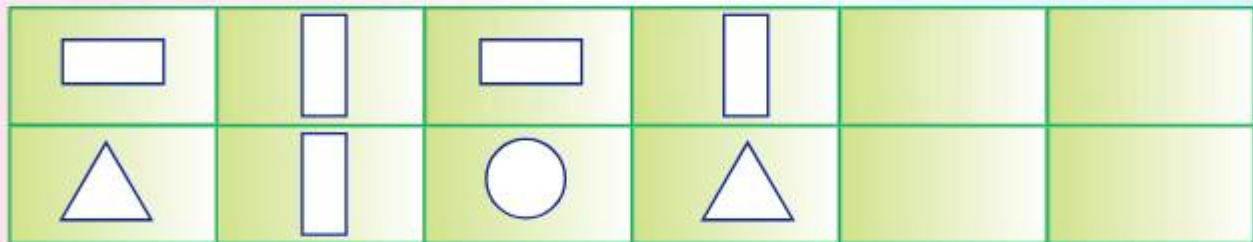
୫. ତୁମେ ଗତକାଳି କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟର ତାଲିକା କର । କେଉଁ ସମୟରେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲ ଲେଖ ।

ତଥ୍ୟ ଜାଣିବା

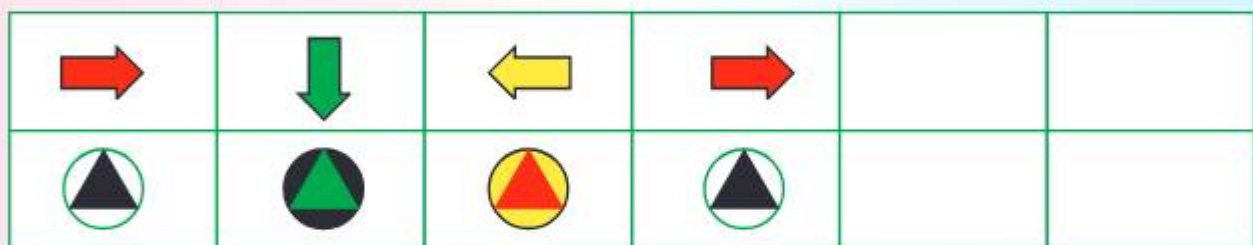
କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର-୧

M-318
& M319

୧. ଚିତ୍ରର କ୍ରମ ଦେଖି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କର ।

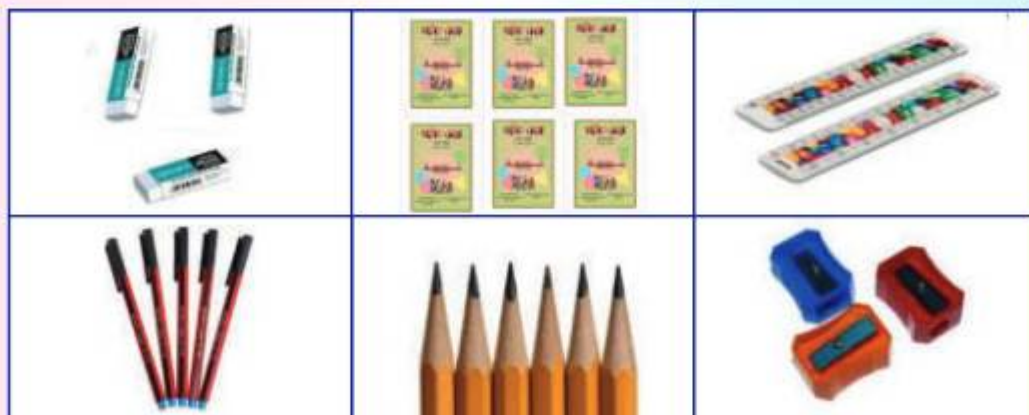
୨. ଚିତ୍ରର କ୍ରମ ଦେଖି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

୩. ସଂଖ୍ୟାର କ୍ରମ ଦେଖି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।

୧୧୦	୧୨୦	୧୩୦	୧୪୦		
୯୫	୯୦	୮୫	୮୦		

୪. ଚିତ୍ର କୁ ଦେଖି ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

କ) କାହାର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅଛି ?

ଖ) କାହାର ସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ କମ ?

ଗ) କେଉଁ କେଉଁ ଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ସମାନ ?

ଘ) ବହି ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ କଲମ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ଅଧିକ ?

ଙ) କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷ ସଂଖ୍ୟା ମିଶିଲେ ବହି ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ସମାନ ହେବ ?

୫. ପ୍ରଶ୍ନ ୪ ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖି ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।

ଜିନିଷର ନାମ	ଟାଲିଚିହ୍ନ	ମୋଟ (ସଂଖ୍ୟାରେ)
ପେନସିଲ୍		
ବହି		
କଲମ		
ରବର		
ପେନସିଲ୍ କଟର		
ସ୍କେଲ୍		

ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପର୍ବ-୫

୧. ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରକୁ କୋଠାରେ ଲେଖ ।

କ)

ଟଙ୍କା ବଦଳରେ କେତୋଟି ୫ ଟଙ୍କାଆ ବିସ୍କୁଟ ପ୍ୟାକେଟ୍ ମିଳିବ ?

ଖ)

ମାସର ଚତୁର୍ଥ ସୋମବାର ୨୮ ତାରିଖ ହେଲେ ପ୍ରଥମ ରବିବାର କେତେ ତାରିଖ ହୋଇଥିଲା ?

ଗ)

ଅଧିବର୍ଷରେ କେଉଁ ମାସର ଦିନ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଥାଏ ?

ଘ)

ଅପରାହ୍ନ ୪ ଟା ୪୫ ମିନିଟ୍ ସମୟକୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରରେ ଲେଖ ।

ଙ)

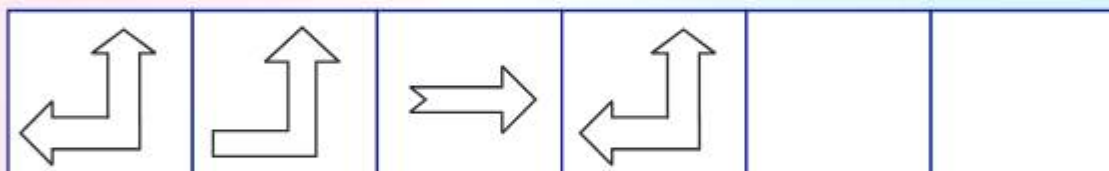
III III II ଟାଲି ଚିହ୍ନକୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଚ)

କ୍ରମ ଦେଖି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ : ୧୦୦, ୧୦୨, ୧୦୪,

ଛ)

କ୍ରମ ଦେଖି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚିତ୍ର କର

ଜ)

କୋଠାରେ ଲେଖାଥିବା ସମୟ ଦେଖି ଘଣ୍ଟା ଓ ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା ଅଙ୍କନ କର ।

୧୦ଟା ବାଜିବାକୁ ୨୦ ମିନିଟ୍ ବାକି ଅଛି

୨. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

କ)

୨ଟି ୨୦ ଟଙ୍କାଆ + ୪ଟି ୧୦ ଟଙ୍କାଆ + ୩ଟି ୫ଟଙ୍କାଆ = ଟଙ୍କା

ଖ)

$x = ୧୦$, ସେହିପରି $xII =$

ଗ)

ଘଣ୍ଟାରେ ୮ ଟା ୫ ମିନିଟ୍ ସମୟରେ ମିନିଟ୍ କଣ୍ଟା ସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ରହିଥିବ ।

ଘ) = ୫ ଟି ବହି ହେଲେ   = ଟି ବହି

ଙ) ଗୋଟିଏ ବର୍ଷର ଜାନୁଆରୀ ମାସର ୧୩ ତାରିଖ ରବିବାର ହେଲେ, ସେ ମାସରେ ଟି ରବିବାର ପଡ଼ିବ ।

୩. ମୋହିନୀ ଦୋକାନରୁ ୨୫ ଟଙ୍କା ୨ ଟି ଖାତା, ୧୫ ଟଙ୍କା ୩ଟି କଲମ କିଣି ଦୋକାନୀକୁ ଦୁଇଟି ୫୦ ଟଙ୍କା ନୋଟ ଦେଲା । ତେବେ ଦୋକାନୀ ତା'କୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଫେରାଇବ ?

୨୫ ଟଙ୍କା ୨ ଟି ଖାତା = × = ଟଙ୍କା

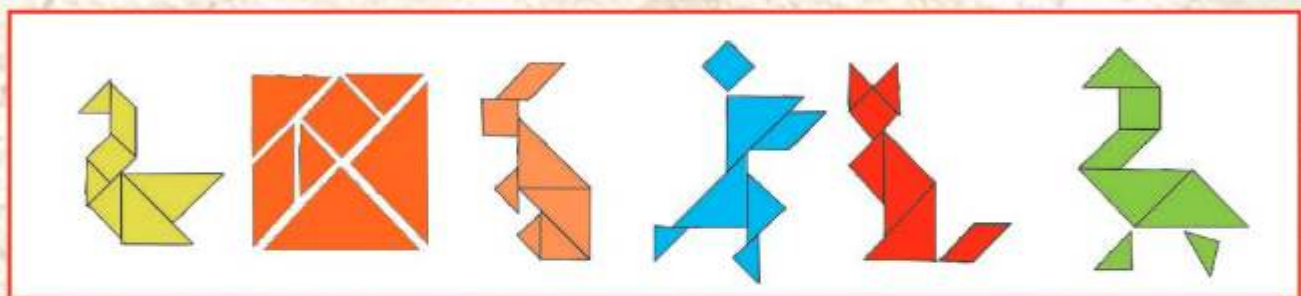
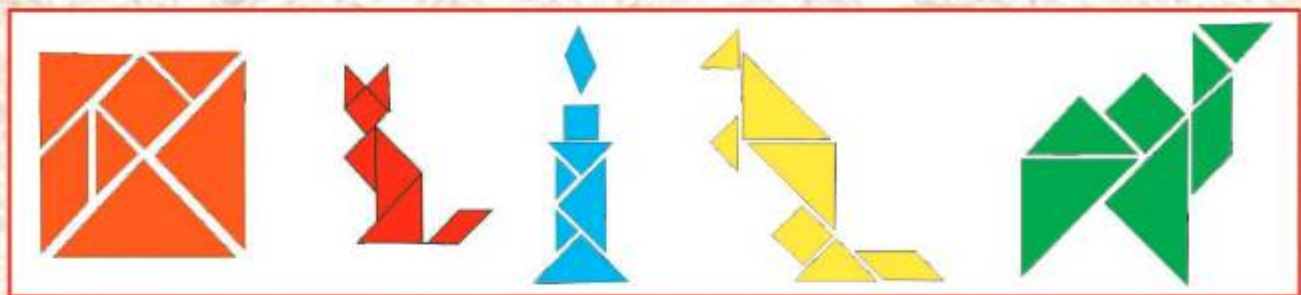
୧୫ ଟଙ୍କା ୩ଟି କଲମ = × = ଟଙ୍କା

ମୋଟ = + = ଟଙ୍କା

ମୋହିନୀ ଦୋକାନୀକୁ ଦେଲା = ଦୁଇଟି ୫୦ ଟଙ୍କା ନୋଟ = ଟଙ୍କା

ଦୋକାନୀ ମୋହିନୀକୁ ଫେରାଇବ = - = ଟଙ୍କା

୪. ଆକ୍ରମ ତା'ର ଦୋକାନକୁ ସକାଳେ ୩ ଘଣ୍ଟା ୨୫ ମିନିଟ୍ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ୨ ଘଣ୍ଟା ୨୦ ମିନିଟ୍ ଖୋଲା ରଖେ । ତେବେ ସେ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ମୋଟ କେତେ ସମୟ ଦୋକାନ ଖୋଲା ରଖେ ?

ଜାତୀୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାର ୨୦୦୫ ର ଗଣିତ ପାଠ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ-

- (କ) ପିଲାମାନଙ୍କ ଗାଣିତିକରଣ (**Mathematization**) ଦକ୍ଷତାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟଭିତ୍ତିକ (**Activity Based**) ହେବା କରିବା ।
- (ଖ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆହ୍ୱାନମୂଳକ (**Challenging**) ଓ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ (**Meaningful**) କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ହେବେ ।
- (ଗ) ପିଲାମାନଙ୍କ ଗାଣିତିକରଣ ଦକ୍ଷତା-ଗାଣିତିକ କୌଶଳ (**Skill**), ଧାରଣାର ବୋଧଗମ୍ୟତା (**Conceptual Clarity**) ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟାତ୍ମକ ଜ୍ଞାନର (**Procedural Fluency**) ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆକଳନ ଧାରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ।

ମୁଦ୍ରଣ : ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧୀକରଣ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

